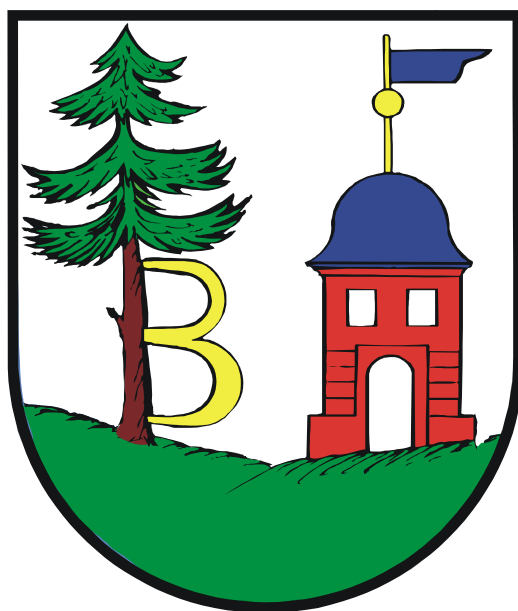

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY BRALIN na lata 2007 – 2015

Grudzień 2007 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. UZASADNIENIE POWSTANIA. ZNACZENIE DLA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	4
1.2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	4
1.3. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	7
1.4. RAMY CZASOWE	7
1.5. OBSZAR REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	7
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	9
2.1. POŁOŻENIE GMINY W OBRĘBIE WOJEWÓDZTWA, POWIATU	9
2.2. HISTORIA	12
2.3. WARUNKI FIZJOGRAFICZNE I ZASOBY NATURALNE GMINY	14
2.4. WALORY KRAJOBRAZOWO – PRZYRODNICZE	16
2.5. DZIEDZICTWO KULTUROWE	19
2.6. UWARUNKOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA	23
2.7. TURYSTYKA	25
2.8. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW	27
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	28
3.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ	28
3.2. ODPROWADZANIE I NEUTRALIZACJA ŚCIEKÓW	29
3.3. GOSPODARKA ODPADAMI	32
3.4. KOMUNIKACJA	34
3.5. TELEKOMUNIKACJA	36
3.6. SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY	37
3.7. CIEPŁOWNICTWO	37
3.8. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW	39
4. GOSPODARKA	40
4.1. STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	40
4.2. NAJWIĘKSZE PODMIOTY GOSPODARCZE	41
4.3. ZATRUDNIENIE W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH – STRUKTURA I TRENDY	43
4.4. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW	44
5. ROLNICTWO	45
5.1. STRUKTURA GRUNTÓW I GOSPODARSTW ROLNYCH	45
5.2. PRODUKCJA ROŚLINNA	46
5.3. PRODUKCJA ZWIERZĘCA	47
5.4. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW	49
6. SFERA SPOŁECZNA	50
6.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA	50
6.2. OPIEKA ZDROWOTNA	53
6.3. EDUKACJA I SPORT	53
6.4. KULTURA	56

6.5. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	58
6.6. POMOC SPOŁECZNA	59
6.7. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	61
6.8. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	62
6.9. WYKLUCZENIE SPOŁECZNE, WYRÓWNANIE SZANS NA RYNKU PRACY	68
6.10. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW.....	69
7. ANALIZA SWOT.....	70
8. SFORMUŁOWANIE CELÓW DLA GMINY	74
9. LISTA ZADAŃ.....	74
10. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W LATACH 2007-2013	90
11. WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	96
12. POWIĄZANIE PROJEKTU Z CELAMI STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU GMINY / POWIATU / WOJEWÓDZTWA	100
13. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007 – 2013 I NA NASTĘPNE LATA.....	101
14. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I OCENA.....	109
15. PLAN KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	110
16. SPIS TABEL.....	112
17. SPIS RYSUNKÓW	114
18. BIBLIOGRAFIA	115

1. Wstęp

1.1. Uzasadnienie powstania. Znaczenie dla społeczności lokalnej

Samorząd Gminy Bralin z racji zadań własnych zobowiązany jest do wdrażania działań związanych z koniecznością wieloletniego planowania strategicznego. Rozwój gminy, rozwiązywanie problemów mieszkańców, wspieranie rozwoju gospodarstw i przedsiębiorstw, poprawa warunków życia, pozyskiwanie środków zewnętrznych (fundusze krajowe i europejskie) nie są możliwe bez „Planu Rozwoju Lokalnego”, który w sposób bezpośredni odnosi się do obecnych uwarunkowań makroekonomicznych, społecznych i lokalnych.

Plan Rozwoju Lokalnego jest kluczowym narzędziem wspierającym zarządzanie na poziomie samorządu. Określa on strategię społeczno – gospodarczą, wskazuje cele i kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych, krajowych i własnych. Wyznacza nie tylko ogólne cele, lecz konkretne zadania, terminy ich realizacji oraz sposoby finansowania.

Plan Rozwoju Lokalnego pozwala na harmonijne połączenie zadań zdiagnozowanych i nakreślonych w latach poprzednich z potrzebami, które pojawiają się na bieżąco.

Plan Rozwoju Lokalnego to plan systemowego, długofalowego działania władz oraz wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację założonych celów. Uwzględnia on szanse i zagrożenia wynikające ze zmiennego otoczenia i uwzględnia działania innych podmiotów. Wynika on z wartości i celów uznanych przez społeczność lokalną, bazując na potencjale sił i uwzględniając wewnętrzne słabości.

1.2. Uwarunkowania zewnętrzne

Opracowanie Programu Rozwoju Lokalnego jest czynnikiem koniecznym do ubiegania się o środki unijne dostępne w ramach Programów Operacyjnych na lata 2007 – 2015. Gmina może podjąć działania prowadzące do pozyskania środków z programów takich jak:

1. PO Infrastruktura i Środowisko

Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej oraz rozwijaniu spójności terytorialnej.

2. PO Innowacyjna Gospodarka

Głównym celem Programu jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa.

3. PO Kapitał Ludzki

Celem Programu PO KL jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Działania realizowane w ramach PO KL będą koncentrowały się na obszarach dotyczących m.in.: zatrudnienia, edukacji, integracji społecznej, ułatwienia w dostosowaniu się pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce, a także zagadnieniach związanych z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budowy sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz promocji zdrowia.

4. PO Rozwój Polski Wschodniej (skierowany do 5 województw położonych wzdłuż wschodniej granicy)

Celem głównym Programu jest: „przyspieszenie tempa rozwoju społeczno – gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju”.

5. PO Pomoc Techniczna

Celem nadrzędnym Programu jest zapewnienie sprawnego i efektywnego przebiegu realizacji NSRO. Zostanie on osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych, mających za zadanie możliwie skuteczną neutralizację słabych stron i zagrożeń, przy jednoczesnym jak najefektywniejszym wykorzystaniu mocnych stron oraz istniejących szans.

6. Europejska Współpraca Terytorialna

W latach 2007-2013 współpraca w wymiarze transgranicznym, transnarodowym i międzyregionalnym będzie realizowana w ramach odrębnego celu polityki spójności Unii Europejskiej – Cel Europejska Współpraca Terytorialna (EWT).

Ponadto, każde województwo w Polsce posiada opracowany Regionalny Program Operacyjny, który określa główne kierunki rozwoju województwa. Dokument ten przyczyni się do rozsądnego rozdysponowania środków pomocowych z Unii Europejskiej a dzięki dobrze przygotowanym wnioskowi każda gmina ma szansę pozyskania środków na inwestycje na swoim terenie.

Gmina Bralin, z racji swego położenia, podlega uwarunkowaniom, jakie stawia Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013. Program zakłada realizację celów poprzez następujące osie priorytetowe:

1. Konkurencyjność przedsiębiorstw
2. Infrastruktura komunikacyjna
3. Środowisko przyrodnicze
4. Rewitalizacja obszarów problemowych
5. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
6. Turystyka i środowisko kulturowe
7. Pomoc techniczna.

Poniżej przedstawiono podział środków na poszczególne osie priorytetowe WRPO, o którym jest mowa w § 1 ust. 1, § 2 i § 3 pkt 4 Uchwały Nr 266 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i warunków dofinansowania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Tab. 1 – Podział środków z WRPO na lata 2007 – 2013

Oś priorytetowa	Poziom dofinansowania EFRR (%)	Środki EFRR (w euro)	Poziom wkładu krajowego (%)	Środki wkładu krajowego (w euro)
1	69,11 %	328.887.000	30,89 %	147.010.705
2	82,33 %	493.361.547	17,67 %	105.851.440
3	83,30 %	173.821.000	16,70 %	34.848.635

4	77,44 %	54.060.000	22,56 %	15.744.706
5	77,02 %	121.284.097	22,98 %	36.182.679
6	69,19 %	61.470.000	30,81 %	27.370.000
7	100 %	39.909.000	0 %	0
ogółem na RPO	77,62 %	1.272.792.644	22,38 %	367.008.165

Zródło: Uchwała Nr 266 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i warunków dofinansowania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

1.3. Partycypacja społeczna

Podmiotem planu jest społeczność lokalna i jej dobro. Społeczność ta jest reprezentowana przez demokratycznie wyłonioną władzę, która spełnia rolę instytucji sterującej. Plan Rozwoju Lokalnego oparty jest na dialogu społecznym i stanowi zbiór konkretnych, niezbędnych dla rozwoju gminy działań, a jego realizacja leży we wspólnym interesie wszystkich mieszkańców. Dialog społeczny przejawia się w konsultacjach społecznych, możliwości składania wniosków do Planu przez każdego mieszkańca gminy, podmioty gospodarcze oraz instytucje. Dialog społeczny będzie się przejawiał także w corocznej możliwości aktualizowania Planu

Konsultacja z lokalną społecznością, (która brała udział w procesie jego tworzenia) sprawia, że Plan odzwierciedla faktyczne potrzeby, wskazując jednocześnie zadania i sposoby ich zaspokojenia.

1.4. Ramy czasowe

Realizacja Planu obejmuje przedział czasowy 2007 – 2015, ale w jego ramach zostaną zdiagnozowane długofalowe kierunki działań na lata następne. Określenie ram zadaniowych i czasowych nie przekreśla możliwości dynamicznego podejścia do Planu i wprowadzania korekt w przypadku zmiany uwarunkowań zewnętrznych.

1.5. Obszar realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Przedmiotem Planu Rozwoju Lokalnego jest administracyjny obszar Gminy Bralin, z opisanymi sferami życia, m.in.: społeczną, demograficzną, gospodarczą, kulturową, rolniczą oraz infrastrukturalną, które rozpatrywane są z uwzględnieniem powiązań lokalnych i regionalnych.

Celem Planu Rozwoju Gminy Bralin jest sprecyzowanie zadań do realizacji na lata 2007 – 2015 z wyszczególnieniem ich źródeł finansowania, w oparciu o przygotowaną prognozę budżetową, opartą na analizie budżetu gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego ma charakter kroczący - przewiduje realizację kolejnych zadań inwestycyjnych wpływających pozytywnie na rozwój gminy.

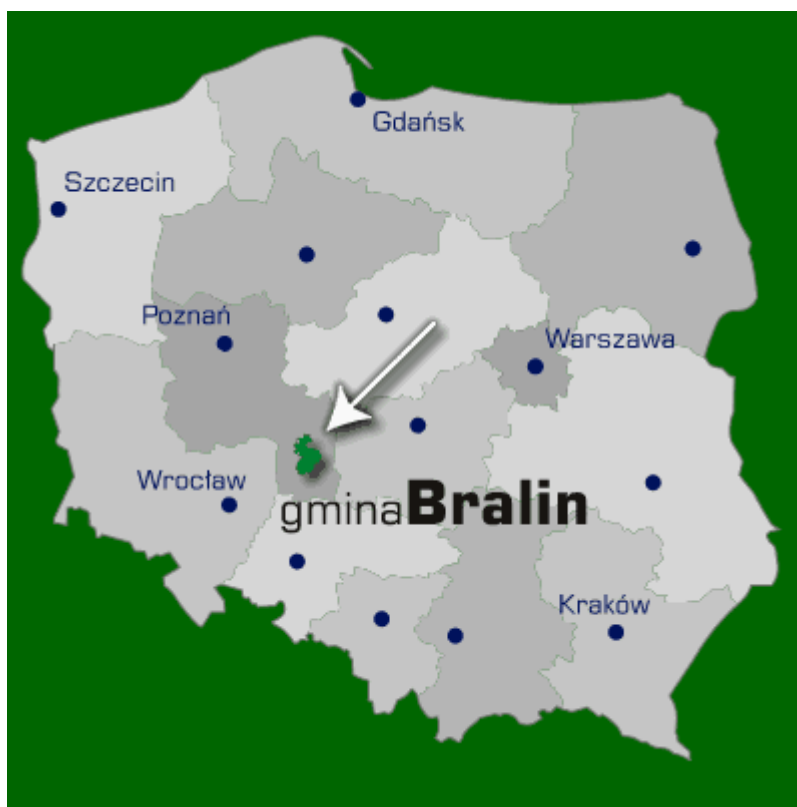
2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie Gminy w obrębie województwa, powiatu

Gmina Bralin położona jest w województwie wielkopolskim, na południowym jego skraju, w powiecie kępińskim. Zaliczana jest do gmin wiejskich, leży w odległości 6 km od miasta powiatowego – Kępna. Sąsiadami Gminy są:

- od północy graniczy z gminą Kobyla Góra,
- od wschodu z gminą Kępno i Baranów,
- od południa z gminą Rychtal,
- od południowego zachodu z gminą Perzów.

Rys. 1 – Lokalizacja Gminy Bralin na mapie Polski

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej – Gmina Bralin

Rys. 2 – Położenie gminy Bralin w województwie wielkopolskim

Źródło: www.gminypolskie.pl

W skład Gminy Bralin wchodzi 12 sołectw:

- Bralin
- Czermin
- Działosze
- Gola
- Chojęcin – Wieś
- Chojęcin – Parcele
- Mnichowie
- Nosale
- Nowa Wieś Książęca
- Tabor Mały
- Tabor Wielki
- Weronikopole

Rys. 3 – Mapa sołectw Gminy Bralin

Rys. 4 – Powiat kępiński

Źródło: www.gminypolskie.pl

Granice administracyjne gminy obejmują obszar 85,16 km². Siedzibą gminy jest miejscowość Bralin, będąca zarazem ośrodkiem życia społeczno – gospodarczego.

2.2. Historia

Od najdawniejszych czasów na obszarze dzisiejszej gminy Bralin mieszkała ludność słowiańska. Według źródła z połowy IX wieku, tzw. Geografa Bawarskiego, zamieszkiwali ten teren Ślężanie. Prawdopodobnie pierwsza wzmianka o Bralinie pochodzi z bulli papieża Innocentego II z 7 lipca 1136 roku, jednakże istnieją pewne wątpliwości, co do prawdziwości tej informacji. Natomiast pierwsza pewna wzmianka datowana jest na 12 lipca 1288 roku. Mowa w niej o zawarciu transakcji, której świadkiem był „Johannes plebanus de Bralin”.

Pochodzenie nazwy Bralina od dawna interesowało ludzi. Źródła historyczne, wymieniając tę miejscowość, nie podają jej lokatora, chociaż uczeni zgodnie podkreślają jej słowiańskie pochodzenie, to jednak różnie objaśniają jej nazwę. Uczeni polscy zaliczają ją do grupy nazw dzierżawnych lub patronimicznych, tworzonych od nazw osobowych, imion lub przezwisk założycieli i właścicieli lub ich potomków. Prawdopodobnie pierwszym osadźcą, założycielem, gospodarzem i władcą był

przywódca wspólnoty rodowej (plemiennej), którego imię można by skojarzyć z dzisiaj używaną nazwą Bralin. Imiona te występowały na terenie Czech i południowej słowiańszczyźnie. Istnieją, zatem przesłanki ku temu, aby twierdzić, iż właśnie stamtąd wspólnota rodowa, zmuszona niekorzystnymi warunkami bytowania, głodem lub wojną, rozpoczęła długą wędrówkę, poszukując nowych siedzib.

Na terenie obecnego Bralina wykorzystała naturalne warunki obronne i dogodne warunki bytowe i osiedliła się. Świadczy o tym średniowieczne, pierścieniowe grodzisko ze śladami fosy. Przybysze dostali się prawdopodobnie na ziemię już wcześniej zamieszkałą przez ludzi. Znając tajemnice uprawy winorośli, wykorzystali warunki klimatyczne i glebowe oraz ukształtowanie terenu i założyli winnice wspomniane w bulli papieża Innocentego II z 7 lipca 1136 roku.

Także uczeni niemieccy podkreślają słowiańskie pochodzenie miejscowości Bralin, ale jej nazwę wyjaśniają inaczej. Heinrich Adam w pracy „Die Schlesischen Ortsnamen, ihre Entstehung und Badetung. Ein Bild aus der Vorzeit” wydanej we Wrocławiu w 1887 roku, zalicza ją do grupy biorących nazwę od lasu sosnowego. Przewaga sosny nad innymi gatunkami drzew na ziemiach polskich datuje się od epoki paleolitu. Niegdyś miała ona większy zasięg i obejmowała cały obszar południowej Polski, w tym tereny współczesnego Bralina. Na całej północnej Słowiańszczyźnie na oznaczenie lasu, zwłaszcza sosnowego używa się wyrazu „bór” (np. w języku rosyjskim bor - to wielki, gęsty las sosnowy). Wyraz ten na południu (Serbia, Słowenia, Chorwacja, Węgry) oznacza sosnę (drzewo iglaste), natomiast w grupie czesko – słowackiej posiada oba znaczenia. Stąd wielki i gęsty las sosnowy - zdaniem wspomnianego Heinricha Adamy – dał nazwę Bralinowi, który podobno kiedyś pradawni Słowianie nazywali Boralin.

Bralin, było to miasteczko rolnicze, któremu władze pruskie odebrały samorząd miejski ok. 1875 roku. Dnia 18 stycznia 1920 roku na mocy postanowień traktatu wersalskiego Bralin wraca do macierzy. Włączony został do ówczesnego powiatu kępińskiego, leżącego w ówczesnym województwie poznańskim.

2.3. Warunki fizjograficzne i zasoby naturalne Gminy

Obszar Gminy położony jest na południowej rubieży Niziny Wielkopolskiej, w makroregionie Niziny Południowo – Wielkopolskiej. Obszar gminy obejmuje południową i centralną część wzniesionej na 170-200 m n.p.m. Wysoczyzny Bolesławieckiej oraz północno – zachodni skrawek Wzgórz Ostrzeszowskich.

Udział użytków rolnych wynosi 76,6% ogólnej powierzchni gminy, co odpowiada powierzchni równej 6526 ha. W przeważającej części są to gospodarstwa indywidualne o glebach V i VI klasy bonitacyjnej. Sytuacja ta sprawia, że ograniczona jest możliwość upraw, a ponadto gleby przeznaczone na uprawę wymagają zastosowania licznych zabiegów melioracyjnych.

Na terenie gminy znajdują się nieliczne aczkolwiek udokumentowane i zarejestrowane złoża mineralne i surowcowe. Złoża piasku znajdują się w okolicach miejscowości Weronikopole, Chojęcin, Nowa Wieś Książęca – zasoby w ilości około 985.098 tysięcy ton, natomiast złoża żwiru występują w miejscowości Działosze. Złoża geologiczne z wyszczególnieniem powierzchni oraz wielkością wydobycia przedstawia tabela nr 2.

Tab. 2 – Złoża geologiczne w gminie Bralin

Użytkownik	Lokalizacja	Dz. nr	Powierzchnia w ha	Nazwa kopaliny	Zasoby geologiczne w tys. ton	Wydobycie roczne tys. Ton
Bartkowiak J.	WERONIKOPOLE	cz.106	0,30	piasek	83,000	3000 t
Owczarek Z.	NOWA WIEŚ KS.	cz.525	3,00	piasek	459,100	12066 t
Dirbach R.	CHOJĘCIN PARCELE	662	1,80	żwir	246,200	10.000 t
Wieczorek L.	WERONIKOPOLE	103/1	0,45	piasek	65,000	2.000 t

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Teren Gminy jest ubogi w zasoby wód powierzchniowych, które są odwadniane w całości przez rzekę Czarna Widawa, dopływ Widawy oraz rzekę Niesob. Czarna Widawa należy do wód o I klasie czystości, natomiast Niesob do II klasy. Wody stojące to nieczynne wyrobiska po eksploatacji wypełnione wodą

gruntową i opadową. W większych dolinach istnieją lub tworzą się stałe i okresowe podmokłości, które zajmują znaczne powierzchnie terenu.

Wody gruntowe występują na różnych głębokościach. Najpłycej w obniżeniach dolinnych i miejscach, gdzie płytko pod warstwą piasków występują trudno przepuszczalne gliny. Na pozostałym terenie woda gruntowa występuje na głębokościach najczęściej od 2 do 4 m, a jedynie lokalnie głębiej.

Warunki środowiskowe gminy w dużym stopniu uzależnione są od położenia geograficznego. Klimat panujący na terytorium Polski jest jednolity na całym obszarze oraz określa się go jako umiarkowany, jest to w dużej mierze uwarunkowane wpływami mas powietrza morskiego oraz kontynentalnego. Masy powietrza morskiego pochodzą głównie znad Oceanu Atlantyckiego, natomiast powietrze kontynentalne pochodzi przede wszystkim znad Europy Wschodniej oraz Azji.

Według regionalizacji klimatycznej *R. Gumińskiego* gmina Bralin położona jest w obrębie Dzielnicy Łódzkiej, która stanowi strefę przejściową między nizinami a Wyżyną Małopolską. Z kolei według regionalizacji klimatycznej przedstawionej przez *A. Wosia* gmina znajduje się w Regionie południowo – wielkopolskim. Kraina ta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Amplitudy temperatury są tutaj mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata są wczesne i ciepłe, zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą około 50 – 60 dni. Okres wegetacyjny trwa średnio około 210 – 220 dni. Charakterystyczna dla tej strefy jest także dość duża liczba dni pochmurnych około 120 – 130 dni w roku. Dni pogodnych rejestruje się tu około 50 – 60. Dni mroźnych jest tutaj 30 – 50, a z przymrozkami w przedziale 110 – 118. Opady atmosferyczne na terenie gminy Bralin mieszczą się w przedziale od 600 do 650 mm rocznie.

Przeważającymi wiatrami na terenie gminy są wiatry zachodnie i południowo – zachodnie, których udział dochodzi do 50 %. Wiatry zachodnie zdecydowanie przeważają w porze letniej, a zimą natomiast często pojawiają się wiatry z kierunku północno – zachodniego. Latem i jesienią wzrasta odsetek cisz, które stanowią wówczas około 18 % ogółu wiatrów. Największe prędkości wiatrów notowane są zimą i wiosną, a najmniejsze latem, średnie roczne prędkości wiatrów wynoszą 3,0 m/s. Wraz ze wzrostem prędkości wiatrów nasila się wiele procesów

atmosferycznych, które wpływają na warunki bioklimatyczne, czyli między innymi procesy wentylacyjne, zwiększenie ochłodzenia, usuwanie zanieczyszczeń atmosferycznych oraz pary wodnej. Samoczynne oczyszczenie atmosfery powodują ruchy powietrza o prędkości, co najmniej 3 m/s.

W warunkach klimatu lokalnego gminy Bralin obserwuje się dość silne zróżnicowanie pomiędzy użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej i wyżej położonymi fragmentami teras nadzalewowych, a wilgotnymi zajętymi przez użytki zielone oraz dolinę rzekę Samica i mniejszymi dolinkami bocznymi. Te pierwsze charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem. Mniej korzystnymi lub nawet niekorzystnymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna większych obniżen dolinnych.

Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają rozległe tereny leśne. Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniach dobowych i rocznych, aczkolwiek z gorszymi warunkami solarnymi (zacienienie). Są to jednak tereny o wzbogaconym składzie fizyko – chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

2.4. Walory krajobrazowo – przyrodnicze

Gmina Bralin należy do dwóch regionów glebowo – rolniczych: Kępińskiego i Ostrzeszowskiego. Pod względem typologicznym są to głównie gleby brunatne i bielcowe, a w większych dolinach murszowo – mineralne i torfy. Duży udział mają gleby niskich klas o małej przydatności dla upraw, natomiast gleby wysokich klas występują w niewielkiej ilości. Z gleb przeciętnych duży udział mają gleby wytworzone z piasków gliniastych i glin lekkich. Występowanie w podłożu glin ciężkich i iłów było podstawą do wytworzenia się gleb ciężkich, o dobrych warunkach do uprawy.

Walory krajoznawcze terenów w sąsiedztwie kompleksów leśnych są zróżnicowane. Poza lasami występuje wiele stawów i małych cieków, liczne pofałdowania terenu z malowniczymi dolinami i wzgórzami.

Tabor Wielki w gminie Bralin

Źródło: www.rachma.org/gallery

Użytki zielone zajmujące 26 % powierzchni użytków rolnych, występują głównie w dolinach i na terenach poza dolinami z płytkim poziomem wody gruntowej. Przeważają użytki zielone dobre. Struktura typów i rodzajów gleb, wskazuje na minimalną ilość gleb wysokich klas, natomiast pozostałe gleby to w zbliżonych ilościach gleby przeciętne i gleby słabe.

Krajobraz w Mnichowicach

Źródło: www.rachma.org/gallery

Łączna powierzchnia zalesienia gminy Bralin wynosi 1 556 ha, co stanowi 18,27 % powierzchni gminy. Na skutek nasilania się emisji przemysłowych, całość lasów gminy jest w I strefie uszkodzeń przemysłowych. Aktualnie głównym celem gospodarki leśnej na tym terenie jest dokończenie zalesiania terenów zdewastowanych przemysłowo oraz osiągnięcie poprawy stanu lasu pod względem składu gatunkowego, struktury, klas wieku, zapasu, stanu sanitarnego i zdrowotnego istniejących drzewostanów. Program zalesiania związany jest z systematycznym wyrębem lasów i ma za zadanie ochronę terenów leśnych gminy Bralin.

Uzupełnieniem zespołów roślinności naturalnej jest urządzona roślinność nielicznych parków, cmentarzy, ogrodów działkowych oraz liczne zadrzewienia przywodne, śródpolne i przydrożne. W otwartym krajobrazie rolniczej części gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo – estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

Ważną rolę w systemie ekologicznym gminy oprócz dość wysokiej lesistości, spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń parkowa oraz zieleń cmentarna.

Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz gminy, podnoszą walory estetyczno – krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat.

Na terenie gminy Bralin zadrzewienia i zakrzewienia zajmują 3,0 ha. Najistotniejsze kompleksy zadrzewień śródpolnych zlokalizowane są wzdłuż większości dróg, a także w rejonie oczek wodnych, cieków, rowów i miedz. W zadrzewieniach przeważają takie gatunki jak grusza, topole, wierzby, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne, a także kruszyna pospolita, kalina koralowa. Istniejące już zadrzewienia i zakrzaczenia winny podlegać systematycznym pracom pielęgnacyjnym i renowacji oraz w razie konieczności rozbudowie. Na terenie całej gminy na osi północ – południe, co kilkaset metrów (300 – 500 m), pożądane jest wprowadzenie

zieleni naturalnej wiatrochronnej oraz fitomelioracyjnej celem ochrony i podniesienia walorów środowiska naturalnego.

2.5. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie gminy Bralin znajdują się obiekty, które stanowią podmioty ochrony zarówno pod względem zabytkowym jak i przyrodniczym. Ochronie konserwatorskiej podlegają trzy parki podworskie oraz aleja kasztanowa, które znajdują się w następujących punktach gminy:

- Mielęcín – park dworski z II połowy XIX w oraz aleja kasztanowa z pocz. XX wieku;
- Nosale park dworski z XIX wieku;
- Nowa Wieś Książęca park dworski.

Najważniejszym zabytkiem gminy Bralin, będącym jednocześnie perłą sakralnej architektury drewnianej w Wielkopolsce jest kościół „Na Pólku”. Ta drewniana budowla jest jednym z najwspanialszych przykładów polskiego budownictwa drewnianego. Od czasu powstania kościół niszczał pod wpływem wilgoci i groził zawaleniem. Prace remontowo – konserwatorskie trwały 24 lata (od 1978 do 2002 roku).

Kościół „Na Pólku”

Źródło: www.rachma.org/gallery

Parafia Bralin w 1983 roku została odznaczona przez Ministra Kultury i Sztuki złotą odznaką za opiekę nad zabytkami, natomiast 15 stycznia 1993 roku Rada Europy przyznała jeden z sześciu medali honorowych kościołowi odpustowemu p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Bralinie. Medal przyznano za wspaniałą restaurację XVIII – wiecznego drewnianego kościoła, będącego wybitnym przykładem niegdyś powszechnej, a obecnie zanikającej architektury kraju.

Inne zabytki na terenie Gminy:

- ❖ Kościół parafialny p.w. św. Anny w Bralinie
- ❖ Kościół p.w. św. Trójcy w Nowej Wsi Książęcej
- ❖ Kościół Filialny p.w. św. Katarzyny w Mnichowicach
- ❖ Kaplica p.w. św. Jadwigi w Mnichowicach – Łąki
- ❖ Kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Taborze Wielkim
- ❖ Kościół p.w. św. Józefa w Czerminie
- ❖ Kościół p.w. Chrystusa odkupiciela w Mielęcinie
- ❖ Grodzisko w Bralinie.

Kościół parafialny p.w. św. Anny w Bralinie

Źródło: www.rachma.org/gallery

Atrakcyjność wymienionych obiektów oceniana jest jako wysoka, o czym świadczą wyżej wymienione wyróżnienia na poziomie zarówno krajowym jak i europejskim. Szacowana liczba odwiedzających kształtuje się w granicach około 30 tysięcy rocznie, są to głównie mieszkańcy gmin ościennych oraz turyści, którzy interesują się zabytkami sakralnymi.

Na terenie gminy znajdują się dwa pomniki pamięci poległych w walkach o niepodległość Polski, przy których regularnie odbywają się oficjalne uroczystości:

1. Pomnik Męczeństwa Ofiar Ziemi Bralińskiej
2. Pomnik Pamięci Ofiar Poległych w walkach o Niepodległość

Pomnik Męczeństwa Ofiar Ziemi Bralińskiej

Źródło: www.bip.bralin.pl

Na terenie gminy występuje **Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”** – utworzony rozporządzeniem Nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r., który na terenie gminy obejmuje część wsi Czermin, Mielęcín i Weronikopole, zajmując powierzchnię 22,34 ha. Na terenie Powiatu Kępińskiego zajmuje powierzchnię 2 234 ha obejmując zasięgiem gminę Kępno i Bralin. Przy dokumentowaniu obszaru chronionego w pierwszej kolejności uwzględniono położenie i rolę tego terenu w całym regionalnym układzie przyrodniczym, a następnie wartości oraz specyficzne jego cechy. Przedmiotem ochrony są wartości przyrodnicze, głównie krajobrazowe i kulturowe, jak również zasoby wodne i walory rekreacyjne.

Szczegółowy rejestr tzw. małych form ochrony przyrody obejmujących pomniki przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne oraz zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, prowadzony jest przez Starostę Kępińskiego, zgodnie z przepisami art. 39 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114 z 1991 r., poz. 492). Na terenie gminy znajdują się następujące pomniki przyrody:

- 7 dębów szypułkowych */Quercus ieró L./* – (nr rejestru 140), „Dęby Bralińskie” których wiek ocenia się na 600 – 800 lat, o obwodzie pierśnicy 410 – 628 cm, zlokalizowane przy leśniczówce na zachodnim skraju miejscowości Bralin;
- dąb piramidalny */Quercus rubra./* – (nr rejestru 620) o obwodzie pierśnicy 380 cm, rosnący przy pamiątkowym obelisku w m. Bralin.

Dęby bralińskie

Źródło: www.rachma.org/gallery

W gminie Bralin ochroną całkowitą zostały objęte następujące gatunki roślin:

- krzewy i krzewinki: wawrzynek wilczełyko */Daphne mezereum/*, wiciokrzew pomorski */Lonicera periclymenum/*, bluszcz pospolity */Hedera heli/*, kłokoczka południowa */Staphylea pinnata/*;

- rośliny zielne: skrzyp olbrzymi */Equisetum maximum/*, sasanka */Pulsatilla/*; milek wiosenny */Adonis vernalis/*, śnieżyczka przebiśnieg */Galanthus nivalis/*;
- grzyby: szmaciak gałęzisty */Sparassis crispa/*, sromotnik bezwstydnny */Phallaceae/*.

2.6. Uwarunkowania ochrony środowiska

Ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe, gmina Bralin została częściowo włączona w skład „Leśnego Kompleksu Promocyjnego – Lasy Rychtańskie”. Kompleks został utworzony w 1996 r. i zajmuje powierzchnię 47.643 ha. Jest to teren na ogół równinny, z wyjątkiem wzgórz Ostrzeszowskich. W okolicy Jarzynowa znajduje się najwyższe wzniesienie Wielkopolski – Kobyła Góra (284 m n.p.m). W skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Rychtańskie wchodzi nadleśnictwa Antonin i Syców oraz Leśny Zakład Doświadczalny Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego. Znajduje się tam 6 rezerwatów leśnych i 1 rezerwat archeologiczny. Blisko 150 drzew uznano za pomniki przyrody, w tym 63 dęby szypułkowe. Dalsze kilkadziesiąt zasługuje na objęcie tą formą ochrony. Na terenie części nadleśnictw Syców i Antonin utworzono w 1995 r. obszar chronionego krajobrazu „Wzgórz Ostrzeszowskich i Doliny Odolanowskiej”.

Wyodrębnione tereny zostały objęte ochroną zgodnie z wymogami ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114 z 1991 r., poz. 492). Ma to głównie przyczynić się do zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Podobne zadanie ma ochrona prowadzona przez Nadleśnictwa. Dla każdego „Leśnego Kompleksu Promocyjnego” opracowano specjalne zasady hodowlane i ochronne oraz powołano radę społeczno – naukową, która jest organem doradczym i opiniotwórczym dla gospodarujących tam leśników.

Ochrona terenów zieleni jest obowiązkiem gmin, które podejmują działania w kierunku rozwoju tych terenów. Rygorom ochronnym poddane są parki, zadrzewienia itp. Tworzenie nowych założeń parkowych oraz kształtowanie miejskiej zieleni urządzonej wpłynie na poprawę ich struktury przyrodniczej. Szczególnie ważna

będzie renowacja parków oraz terenów zieleni usytuowanych wzdłuż skarp i dolin rzecznych znajdujących się na terenie gminy.

Działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej obejmują również sektor rolnictwa. Wspieranie form rolnictwa stosującego metody produkcji nienaruszające równowagi przyrodniczej, przede wszystkim rolnictwa ekologicznego jest jednym z celów stawianych przez II Politykę Ekologiczną Państwa w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony przyrody. Wartości przyrodnicze gminy, narzucają preferowanie rolnictwa przyjaznego środowisku. Prośrodowiskowe rolnictwo oparte o gospodarstwa prowadzone indywidualnie lub współpracujące między sobą, promujące tradycyjne metody gospodarowania, powinny być upowszechniane szczególnie na terenach cennych przyrodniczo. Szansą dla tych obszarów będzie rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki. Jednym z najważniejszych instrumentów polityki zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich są tzw. programy rolno – środowiskowe. Są one instrumentem finansowym, polegającym na wsparciu finansowym działań na rzecz ochrony środowiska i ochrony walorów krajobrazu wiejskiego, podejmowanych przez rolników (rolnicy otrzymują rekompensatę finansową za utracone dochody w wyniku ekstensyfikacji produkcji).

Szata roślinna występująca na terenie gminy spełnia wiele funkcji, wśród których można wyróżnić:

- sanitarno – higieniczną polegającą przede wszystkim na wzbogacaniu powietrza w tlen i zmniejszaniu w atmosferze ilości dwutlenku węgla;
- ochronną – polegającą na ochronie gleb przed nadmierną erozją wietrzną, jak również stanowiącą ostoję i schronienie dla świata zwierzęcego;
- retencyjną – polegającą na retencjonowaniu zasobów wodnych (opadów atmosferycznych i wód podziemnych);
- dekoracyjną wynikającą w dużej mierze z naturalnych cech roślinności (kształt, barwa), uzyskiwane dzięki temu efekty plastyczne – dekoracyjne korzystnie oddziałują na psychikę człowieka;
- produkcyjną – polegającą na pozyskiwaniu naturalnych surowców – drewno, grzyby.

Obszary chronione, jak również uprawy rolne na terenie gminy są poddawane następującym zagrożeniom i degradacji:

- wypalanie traw i osuszanie terenów;
- zanieczyszczenia powiązane z ruchem komunikacyjnym;
- zanieczyszczenia pyłowe ze źródeł niskiej emisji;
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w następstwie eutrofizacja cieków wodnych;
- nie zrekultywowane wyrobiska poeksploatacyjne kruszywa naturalnego;
- zanieczyszczenia punktowe z dzikich wysypisk śmieci, które powodują zmianę siedlisk a w następstwie przekształcenie roślinności;
- niszczenie siedlisk przez ich zamianę na tereny zamieszkałe, drogi itp.

2.7. Turystyka

Mocną stroną gminy są walory krajobrazowe oraz bogata flora i fauna, co stwarza dobre perspektywy rozwoju agroturystyki oraz turystyki wiejskiej. Dogodne położenie wielu miejscowości otoczonych lasami i nieskażone środowisko stwarzają doskonałe warunki do wypoczynku.

Zdecydowana większość lasów posiada przeciętną przydatność dla rekreacji, bowiem duża ich ilość jest czasowo wyłączona z możliwości penetracji turystycznej z uwagi na wiek poniżej 40 lat. Są one zupełnie pozbawione obiektów i urządzeń rekreacyjnych oraz obsługi turystycznej. W związku z tym nie ma tu zorganizowanych form turystyki wypoczynkowej. Nie wyklucza się jednak możliwości tworzenia jednostkowych miejsc w sąsiedztwie lasów i wód otwartych miejsc lokalizacji zespołów zabudowy letniskowej i rekreacyjnej.

W gminie Bralin istnieje trasa turystyczna Bralin – Kobyla Góra, która może być wykorzystywana do turystyki pieszej oraz rowerowej, której wartość atrakcyjności oceniana jest jako wysoka i rocznie korzysta z niej 15 – 20 tysięcy osób, w tym mieszkańców gminy oraz turystów odwiedzających ten obszar. Trasa łączy miejscowości: Zmysłona Ligocka – Kobyla Góra – Bralin – Kępno, przebiega, zatem

przez powiaty ostrzeszowski i kępiński. Długość trasy turystycznej wynosi 32 km, oznakowana jest jako trasa niebieska.

Na terenie gminy znajduje się Motel „Za Miedzą” w Chojećcinie. Wraz z planowanym rozwojem turystyki w gminie Bralin potrzebne będzie większe zaplecze w postaci hoteli, schronisk, kempingów. Rozwój turystyki jest szansą zarówno dla poszczególnych mieszkańców, jak i dla gminy jako społeczności lokalnej.

Motel „Za Miedzą”

Źródło: www.bip.bralin.pl

W celu rozwoju turystyki konieczne jest wzmocnienie bazy noclegowej na terenie gminy Bralin. Przewiduje się przekształcanie i uzupełnianie niektórych gospodarstw zagrodowych o dodatkową funkcję obsługi turystycznej (letniskowej) tzw. gospodarstwa agroturystyczne. W celu zapewnienia właściwej obsługi agroturystycznej konieczny staje się rozwój infrastruktury technicznej na terenie gminy.

2.8. Identyfikacja problemów

- niewystarczająca ilość szlaków turystycznych;
- lasy gminne stanowiące I strefę uszkodzeń przemysłowych;
- brak gospodarstw agroturystycznych
- mało surowców mineralnych
- brak infrastruktury turystycznej
- małe nakłady na promocje zabytków kultury ziemi bralińskiej
- zanieczyszczenie pyłowe (gospodarstwa domowe)

3. Infrastruktura techniczna

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie miejscowości gminy są zwodociągowane. Z sieci zbiorowej korzysta 96 % gospodarstw domowych, a 4 % z własnych ujęć. Ogólna długość sieci wodociągowej wynosi 78,3 km oraz posiada 1.198 przyłączy (stan na 2007 r.).

Gmina Bralin zaopatrywana jest w wodę za pomocą dwóch komunalnych stacji uzdatniania w miejscowościach Bralin i Nowa Wieś Książęca, w których znajdują się po dwie studnie pobierające wodę z warstwy plejstoceniowej. Udokumentowane zasoby wód podziemnych na terenie gminy w kategorii „B” eksploatowane są z poziomu czwartorzędowego. Wykaz ten przedstawia tabela 3.

Tab. 3 – Wykaz czynnych ujęć wód podziemnych na terenie Gminy Bralin

Lokalizacja	Użytkownik	Nr studni	Głębokość [m]	Średnia wydajność [m ³ /h]	Średnio dobowy pobór wody [m ³ /d]	Obsługiwane miejscowości
1	2	3	4	5	6	7
Bralin	Urząd Gminy	1	46,0	65,0	545,20	Bralin, Chojęcin Wieś, Chojęcin Szum, Chojęcin Parcele, Czermin, Mielęcin, Gola, Utrata, Nierób, Tabor Mały, Tabor Wielki
		1A	51,5			
Nowa Wieś Książęca	Urząd Gminy	S2	39,0	88,0	120,0	Działosze, Nosale, Mnichowice, Nowa Wieś Książęca, Nowa Wieś Książęca – Parcele
		S3	38,5			

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Stacja uzdatniania wody w Bralinie powstała w 1978 roku, natomiast modernizowana była w 1996 r. Ujęcie wody podziemnej w Nowej Wsi Książęcej wybudowano w 1982 roku, a pierwsza modernizacja miała miejsce w 2004 r.

Powyższe tabelaryczne zestawienie ujęć na terenie gminy zawiera jedynie ujęcia wód podziemnych, które wykorzystywane są przede wszystkim na potrzeby gospodarki komunalnej w mniejszym stopniu na cele rolniczo – produkcyjne.

Na obszarze gminy, zarówno do celów komunalnych, jak i przemysłowych, wodę ujmuje się z ujęć podziemnych. Wody powierzchniowe pobierane są tylko do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. Największym użytkownikiem wody w gminie jest gospodarka komunalna, następnie rolnictwo i leśnictwo oraz przemysł. Podstawowe znaczenie w zaopatrzeniu ludności w wodę mają zasoby wód podziemnych. Wody podziemne wykorzystywane są również do celów przemysłowych przez niewielkie zakłady, którym woda dostarczana jest komunalną siecią wodociagową.

Dobowa zdolność produkcyjna czynnych ujęć wody na terenie gminy Bralin wynosi 750,0 m³/d. Zdolność taka zaspokaja potrzeby ludności gminy, a od kilku lat nie jest nawet w pełni wykorzystywana. Wpływ na taką sytuację ma zmniejszająca się sprzedaż wody, będąca efektem opomiarowania zużycia wody.

Dla ujęć wód w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej zostały ustanowione strefy ochrony pośredniej i bezpośredniej. Oba ujęcia zaopatrzone są w stacje uzdatniania wody (odżelaziacze i aeratory) oraz posiadają niezależne systemy wodociagowe do zasilania w wodę.

Zasoby wód podziemnych na terenie gminy w ilości 153,0 m³/h są wystarczające do pokrycia potrzeb mieszkańców; gdzie średnie zapotrzebowanie wody wynosi 380 – 400 m³/d.

3.2. Odprowadzanie i neutralizacja ścieków

Na terenie gminy Bralin, w miejscowości Bralin istnieje komunalna oczyszczalnia ścieków, która została wybudowana w 1997 roku. Jest to kontenerowa oczyszczalnia ścieków typu ZBW-BOS-ZZ 200, wykorzystująca osad czynny w procesie oczyszczania. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków pochodzących z terenu gminy jest rzeka Niesób w km 22+800, natomiast wód popłucznych w ilości 5,51 m³/d rów melioracyjny R-41 w km 2+90.

Tab. 4 – Charakterystyka istniejącej na terenie gminy Bralin oczyszczalni ścieków

Miejscowość	Użytkownik	Odbiornik	Przepustowość [m ³ /d]	Ważność operatu wodnoprawnego	Typ
Bralin	Urząd Gminy Bralin	Niesób	120,0 200,0*	18.08.2012	Mechaniczno-biologiczna

* - przepustowość docelowa po rozbudowie kanalizacji;

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Skratki i inne odpady ściekowe z terenu oczyszczalni wywożone są na składowisko odpadów komunalnych w Nowej Wsi Książęcej. Długość czynnej sieci sanitarnej wynosi 16,4 km. Obecnie istnieje infrastruktura w postaci 506 przyłączy (łącznie z działkami niezabudowanymi, gdzie jeszcze nie dokonano ostatecznego przyłącza) oraz czynnych 2 przepompowni strefowych. Natomiast ilość faktycznych podłączeń przez mieszkańców do sieci obrazuje tabela 5.

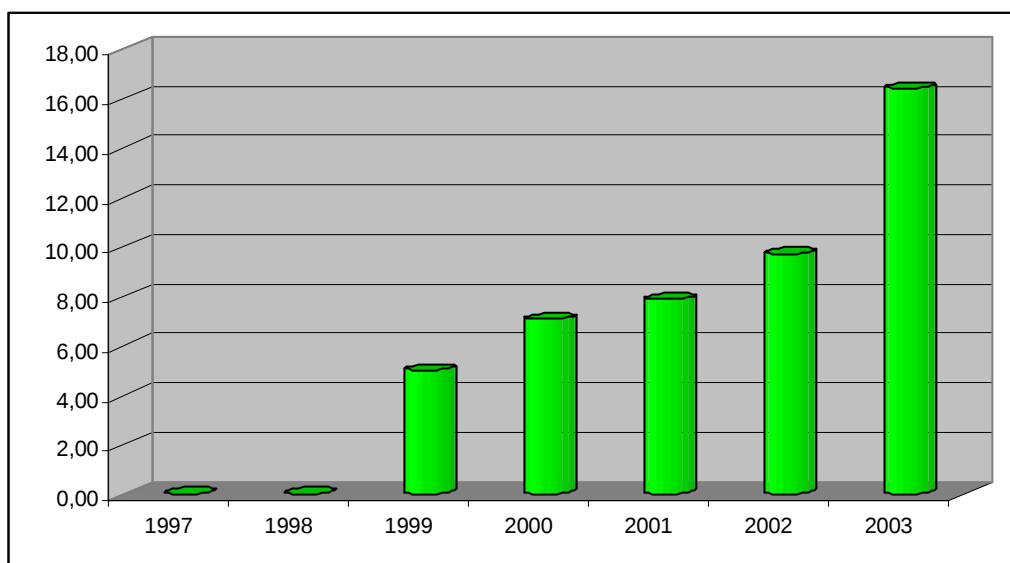
Tab. 5 – Kanalizacja i gospodarka ściekowa

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
Sieć kanalizacyjna (w km)	11,0	11,4	11,4	11,8	13,9
w tym: ogólnospławna	11,0	11,4	11,4	11,8	13,9
rozdzielcza	4,5	4,6	4,6	4,7	4,9
Liczba podłączeń do sieci	386	418	418	428	461
w tym: gospodarstw domowych	95%	95%	95%	95%	95%
Liczba oczyszczalni komunalnych	1	1	1	1	1
Przepustowość oczyszczalni w dam ³ /rok	0,39	41,3	41,3	50,3	50,3
Ilość oczyszczanych ścieków w ciągu roku hm ³ w tym:	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6
Stopień obciążenia oczyszczalni (%)	90%	90%	90%	100%	100%

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Bralin

Przyrost długości sieci kanalizacyjnej latach 1997 – 2003 wskazuje na dynamiczną rozbudowę i zwiększenie liczby użytkowników. Począwszy od roku 1997, kiedy to uruchomiono oczyszczalnię ścieków w gminie długość sieci kanalizacyjnej sukcesywnie wzrastała do wartości w chwili obecnej (13,9 km).

Rys. 5 – Przyrost długości sieci kanalizacyjnej

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Bralin

W perspektywie najbliższych lat planuje się zakończenie budowy kanalizacji sanitarnej w gminie Bralin. Zgodnie z koncepcją uporządkowania gospodarki ściekowej na terenie Gminy Bralin w latach 2006 – 2008 przewiduje się budowę kolektora sanitarnego w Nowej Wsi Książęcej i Chojęcinie. Z obiektu będą korzystali mieszkańcy wymienionych miejscowości, których liczba jest znaczna, zważywszy na fakt, iż są to miejscowości o znacznym wskaźniku zaludnienia.

Obecnie ścieki bytowe z w/w miejscowości gromadzone są w indywidualnych zbiornikach bezodpływowych, co stwarza zagrożenie niekontrolowanych zrzutów nieczystości ciekłych na pola i do rowów melioracyjnych. Brak kanalizacji ściekowej powoduje, więc znaczne zanieczyszczenie środowiska oraz obniża standard życia mieszkańców.

W gminie Bralin problem stanowi również ujmowanie i odprowadzenie wód deszczowych przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Wynika to z braku wystarczającej ilości kanalizacji deszczowej, a co za tym idzie spływ wód opadowych następuje często bezpośrednio do środowiska gruntowo - wodnego. Na terenie gminy zorganizowana kanalizacja deszczowa w miejscowości Bralin (ul. Wiosenna, Kacza, 3-go Maja, Błotna, Lipowa, Namysłowska, Zielona i Konopnicka) o łącznej długości 8,3 km. Ścieki opadowe spływające z terenu wsi Bralin podlegają oczyszczaniu

mechanicznemu, a następnie są wprowadzane do środowiska za pomocą trzech wylotów do wód powierzchniowych:

- wylot nr 1: do rzeki Niesób w km 24 + 220;
- wylot nr 2: do rowu melioracyjnego R-78 w km 01 + 30;
- wylot nr 3: do rowu melioracyjnego R-72 w km 06 + 40.

W pozostałych miejscowościach brak jest systemu kanalizacji deszczowej i wody opadowe odprowadzane są powierzchniowo, rowami otwartymi do cieków wodnych. W niektórych miejscowościach gminy istnieją lokalne odcinki zarurowania rowów przyzagrodowych. Stare kanały deszczowe i zarurowania są częściowo wyeksploatowane i często w złym stanie technicznym. Niewielkie fragmenty kanalizacji deszczowych istnieją na niektórych drogach o szczególnym znaczeniu dla regionu. Ta część wód opadowych, która ujmowana jest systemami kanalizacji deszczowych odprowadzana jest do odbiorników (wód powierzchniowych) bezpośrednio bez podczyszczania.

3.3. Gospodarka odpadami

W indywidualnych gospodarstwach domowych odpady stałe gromadzone są w pojemnikach 110 l lub w workach PCV. Usuwaniem odpadów stałych zajmuje się Przedsiębiorstwo Komunalno – Transportowe ‘Wencel’ z Kępna, natomiast nieczystości płynne usuwa Zakład Usług Komunalnych, B. Świątek z Bralina.

Tab. 6 – Gospodarka odpadami w latach 2004 – 2006

Lp	Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
1.	Gospodarstwa domowe				
1.1	Liczba gospodarstw domowych objęta systemem gromadzenia odpadów	552	719	884	915
1.2	Liczba mieszkańców objęta systemem gromadzenia odpadów	2.922	3.980	4.563	4.758
1.3	Ilość produkowanych odpadów przez 1 mieszkańca [m ³ /rok]	0,6	0,6	0,6	0,65

1.4	Ilość odpadów produkowanych przez gospodarstwa domowe objęte systemem gromadzenia odpadów [Mg/rok]	185,5	174,29	148,42	300 Mg
-----	--	-------	--------	--------	--------

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Bralin

Na podstawie umów zawartych z mieszkańcami odpady wywożone są na składowisko odpadów komunalnych w Nowej Wsi Książęcej od 2000 roku. Lokalizacja składowiska jest zgodna z Miejscowym Ogólnym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bralin zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy w Bralinie z dnia 05.10.1994 r. Nr IV/18/94 r. (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 17 z dn.21.10.94). Obiekt został oznaczony w Planie jako 2.17 NU/A/93. Składowisko jest dozorowane i odpowiednio oznakowane. Powierzchnia niecki wynosi 1,34 ha, natomiast pojemność wysypiska to 86 800 m³. Składowisko obsługuje obecnie cały obszar Gminy Bralin (85,16 km²). Elementy składowiska stanowią: ogrodzenie całego terenu z płyt betonowych prefabrykowanych pełnych, geomembrana z folii PEHD grubości 2 mm oraz osypki ochronne na folii, drenaż odcieków wraz z instalacją odgazowania, zbiornik na odcieki z kwater-betonowy, otwarty, izolowany folią PEHD 2 mm, brodzik dezynfekcyjny przy wjeździe, podkłady pod drogi wewnętrzne z tłucznia kamiennego i żuźla paleniskowego, utwardzony plac manewrowy, zagospodarowany pas terenu pomiędzy przyległą drogą asfaltową a ogrodzeniem, po wewnętrznej stronie ogrodzenia pas ziemny o szerokości 10 m pod zieleń izolacyjną – nasadzanie drzew i krzewów, budynek socjalno – biurowy dla obsługi składowiska, boksy żelbetowe przeznaczone do segregacji odpadów, kontenery metalowe do gromadzenia wysegregowanych odpadów, w tym specjalistyczne kontenery do czasowego gromadzenia odpadów, przyłącze: wodociągowe i kanalizacji sanitarnej, oświetlenie, instalacja elektryczna, stacja transformatorowa, pizometry.

W perspektywie dalszych lat składowisko zostanie rozbudowane o kolejne kwatery, które umożliwią składowanie odpadów z terenu Gminy Bralin i sąsiednich gmin (Perzów, Rychtal). Przewidywane zakończenie eksploatacji składowiska w roku 2080.

3.4. Komunikacja

System komunikacji drogowej gminy tworzą drogi krajowe, powiatowe i gminne, natomiast brak jest dróg wojewódzkich, co obrazuje tabela 7. Przez gminę Bralin przebiega droga krajowa nr S8, jednocześnie droga międzynarodowa E – 67 Warszawa – Piotrków Trybunalski – Kępno – Oleśnica – Wrocław – Kłodzko - Kudowa (polsko – czeskie przejście graniczne).

Tab. 7 – Długość dróg w gminie Bralin (w km)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Sieć drogowa gminy ogółem (w km) w tym:				
• Drogi krajowe	9,1	9,1	9,1	9,1
• Drogi wojewódzkie	0,00	0,00	0,00	0,00
• Drogi powiatowe	33,3	33,3	33,3	33,3
• Drogi gminne	44,3	44,4	44,4	44,4
Drogi o nawierzchni twardej (w km) w tym:	58,1	59,8	61,1	62,3
drogi gminne	15,7	17,4	18,7	19,9

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Bralin

Szczegółowy wykaz dróg w gminie wraz z długością i nazwami miejscowości, które stanowią punkty połączeń przedstawia tabela 8.

Tab. 8 – Wykaz dróg w gminie Bralin

Nr drogi	Opis odcinka	
	Długość [km]	Nazwa
1	2	3
Drogi krajowe		
8	9,154	Syców - Kępno
Drogi powiatowe		
13504	2,830	Kępno – Marcinki
13516	5,745	Stradomia Wierzchnia – Grębanin
13523	5,655	Domasłów – Mroczeń
13525	8,835	Bralin – Darnowiec
13526	7,228	Bralin – Marcinki
13527	3,011	Bralin - Korzeń
Razem: 33,304 km		

Drogi gminne		
9700 - 9716	44,391	-
857010	2,200	Miełecin-Przybyszów
857020	4,180	Rzetnia-Utrata
857030	2,100	Czermin-Miełecin
857040	2,400	Tabor Mały-Bralin
857050	3,000	Osiny-Chojęcin
857060	4,250	Chojęcin-Działosze-Nosale
857070	1,300	Chojęcin Wieś-Kępno
857080	1,500	Chojęcin Parcele-Chojęcin Wieś-Chojęcin Parcele
857090	3,100	Nowa Wieś Książęca Parcele-Nosale
857100	2,500	Nowa Wieś Książęca Parcele-Roszkowiec
857110	1,000	Tabor Wielki-Chałupki
857120	1,300	Tabor Wielki I
857130	3,000	Tabor Wielki II
857140	0,600	Gola-Turkowy
856010	0,751	ul.Pólkowska-ul.Konopnickiej
856011	0,160	ul.Zielona
856020	1,335	ul.Południowa
856030	0,100	ul.Dworcowa
856040	0,690	ul.Kacza
856041	0,250	ul.Wiosenna
856050	0,445	ul.3 Maja-Rynek
856051	0,310	ul.Błotna
856060	0,590	ul.Kościelna-ul.Polna
856061	0,370	ul.Polna
856062	0,140	ul.Kręta
856070	1,300	ul.Lipowa, Krótka
856071	0,070	ul.Okrężna
856080	0,710	ul.Ogródowa
856082	0,155	ul. Poprzeczna
856083	0,190	ul. Przemysława
856090	1,275	ul. Spokojna-ul.Nowa-ul.Rzemieślnicza
856091	0,145	ul. Spokojna
856100	0,090	ul.Nowa I
856101	0,080	ul.Nowa II
856102	0,055	ul.Nowa III
856110	0,230	ul.Miodowa
856111	0,220	ul.Jodłowa
856112	0,215	ul.Kalinowa
856113	0,065	ul.Boczna
856114	0,315	ul.Słoneczna
856120	0,210	ul.Powstańców Wielkopolskich
856121	0,410	ul.Józefa Piłsudskiego
856122	0,440	ul.21 Stycznia
856123	0,320	ul.Kwiatowa i ul.Jana i Józefa Dirbach
856124	0,090	ul.Tomasza Gabriela
856125	0,090	ul.Jana Rybarka
856126	0,085	ul.Benedykta Jańskiego
856127	0,060	ul. Stefana Wojciechowskiego
-	273,1	Razem : 44,391 km
-		Drogi dojazdowe do pól

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Powiatowy Zarząd Dróg w Kępnie, Urząd Gminy w Bralinie

Układ dróg jest czytelny i zapewnia pełną obsługę wszystkich wsi. Podstawowym elementem układu drogowego gminy jest droga krajowa Nr 8. Cały układ komunikacyjny gminy jest praktycznie podłączony do tej drogi, która zapewnia gminie atrakcyjne położenie komunikacyjne, co jest elementem korzystnym dla promowania gospodarczych walorów i możliwości Gminy Bralin. Konieczna jest modernizacja dróg gminnych o nawierzchni asfaltowej, bowiem poprawa jakości zapewni szybszy rozwój gospodarczy poszczególnych miejscowości. W kolejnych latach planuje się dalszy rozwój systemu komunikacji.

System komunikacji zbiorowej funkcjonuje w oparciu o Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim i Kępnie oraz o Przedsiębiorstwo „BESKID” (działalność prywatna). PKS wykonuje przewozy liniowe na terenie całej gminy, zapewnia także sprawny przewóz ludzi poza granicę łącznie z połączeniami z Wrocławiem, Warszawą, Poznaniem, Łodzią i innymi dużymi miastami. Firma „BESKID” oferuje przemieszczanie na trasie Wieruszów – Wrocław, Wrocław – Wieruszów.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Kępno – Syców – Wrocław. W miejscowości Bralin znajduje się stacja PKP. Od października 2002 r. sieć jest wyłączona z ruchu z uwagi na likwidację przez PKP lokalnych połączeń. Budynkiem dworca zarządzają Polskie Koleje Państwowe oddział w Ostrowie Wielkopolskim, dział zajmujący się gospodarką mieszkaniową. Obiekt jest w stanie dobrym i obecnie zamieszkuje go osoby prywatne.

3.5. Telekomunikacja

Wszystkie miejscowości Gminy Bralin posiadają sieć telefoniczną. Jest to sieć kablowa podziemna i nadziemna Telekomunikacji Polskiej S. A. Przez centralną część gminy przebiega główna linia światłowodowa Warszawa – Wrocław.

3.6. System elektroenergetyczny

Elektroenergetyka to jedna z najbardziej rozwiniętych dziedzin infrastruktury technicznej. Każdy mieszkaniec gminy Bralin ma możliwość korzystania z energii elektrycznej. Producentem energii elektrycznej jest Zakład Energetyczny w Kępnie „Energia”. Długość sieci elektrycznej niskiego napięcia wynosi 66,78 km, natomiast średniego napięcia to 67,2 km. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (kWh) to:

- W Taryfie mieszkalnej – odbiorców 1.633 odbiorców, którzy zużywają 4.259.110 kWh, więc średnio na 1 odbiorcę przypada 2.607,53 kWh;
- W Taryfie działalności gospodarczej i innych – odbiorców 331, którzy zużywają 3.009.024 kWh, czyli średnio na 1 odbiorcę 9.090,7 kWh.

Obsługa użytkowników realizowana jest poprzez linie niskiego napięcia podłączone do trafostacji słupowych i murowanych. Zaopatrzenie w energię elektryczną prowadzone jest liniami napowietrznymi średnich napięć 20 kV, wyposażonej w lokalne stacje transformatorowe 20/0,4 kV. Ze stacji tych energia doprowadzana jest do indywidualnych odbiorców za pośrednictwem miejscowych linii niskiego napięcia 0,4 kV napowietrznych bądź kablowych.

3.7. Ciepłownictwo

Obecnie budynki mieszkalne ogrzewane są indywidualnie. Niektóre budynki, głównie użyteczności publicznej oraz zbiorowego zamieszkania ogrzewane są z kotłów wspólnych, tradycyjnie miałem węglowym.

Tab. 9 – Budynki w Gminie Bralin – kotły wspólne

Miejscowość	Moc kotłów kW	Kubatura m ³
BRALIN		
Przedszkole	20	4228
Dom Strażaka	5	2040
G.S. biura- Restauracja	40	1680
NOWA WIEŚ KSIAŻĘCA		
Szkoła Podstawowa	9.2	3316
Dom Ludowy	6	4248
MNICHOWICE		

Dom Ludowy	5	1457
CHOJĘCIN		
Dom Ludowy	6.5	2555
Motel	12	2100
TABOR WIELKI		
Dom Ludowy	6	2103
MIEŁĘCIN		
Szkoła Podstawowa	10	2702
Dom Ludowy	-	890
GOLA		
Dom Strażaka	5	1198

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Bralin

Do większych kotłowni zaliczyć trzeba również, kotłownie istniejących zakładów stolarsko – tapicerskich. Obiekt Gimnazjum Publicznego w Bralinie jest ogrzewany systemem pomp ciepła o mocy 110 kW. Posiada ona wymiennik gruntowy – sondy o głębokości 40 m. Budynek Banku Spółdzielczego w Bralinie posiada ogrzewanie olejowe. W szkole Podstawowej w Bralinie działa 6 pomp ciepła połączonych w kaskadę o mocy 180 kW. Posiadają one wymiennik gruntowy – sondy o głębokości 20 m. W miejscowości Tabor Wielki, na posesji prywatnej zbudowany jest wiatrak o mocy ok. 20 kW, który ogrzewa domek jednorodzinny. Ponadto kotły na ekologiczne paliwo posiada:

- Urząd Gminy Bralin i Kino – piec HDG Bawaria 65 kW – na paliwo z drewna (brykiet, pelety, zrąbki)
- Zd Chojmex – Roman Moś, Chojęcín Szum – piec Nestor (moc 1 MW i filtry) produkcja meblarska – kocioł na paliwo z drewna (brykiet).

Gmina Bralin nie posiada sieci gazowej. Większość mieszkańców korzysta do celów socjalnych i grzewczych z gazu propan-butan dowożonego w butlach. Jedynie mała część miejscowości Chojęcín Szum, posiada przyłącza gazowe ze względu na położenie w bliskości z Kępem. Przez wschodnią część gminy przebiegają dwa gazociągi magistralne wysokiego ciśnienia DN 500 mm 6,3 MPa Odolanów - Tworzeń, z odgałęzieniem DN 50 mm 6,3 MPa do Kępna. Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie gminy wynosi 11,64 km. Gazociągami prowadzony jest gaz ziemny wysokometanowy GZ 50.

3.8. Identyfikacja problemów

- problem z odprowadzaniem wód deszczowych
- wyłączenie gminy z ruchu kolejowego
- wzrost natężenia ruchu drogowego
- brak jednolitego systemu ciepłego
- konieczność modernizacji dróg gminnych

4. Gospodarka

4.1. Struktura podmiotów gospodarczych

W roku 2006 w gminie Bralin zarejestrowanych było 562 podmioty gospodarcze. W porównaniu do 2003 roku liczba przedsiębiorstw działających na terenie gminy zwiększyła się o 14 %. Świadczy to o rozwoju gminy pod względem gospodarczym. Głównymi formami działalności jest produkcja i handel.

Tab. 10 – Podmioty gospodarcze według sektorów własności

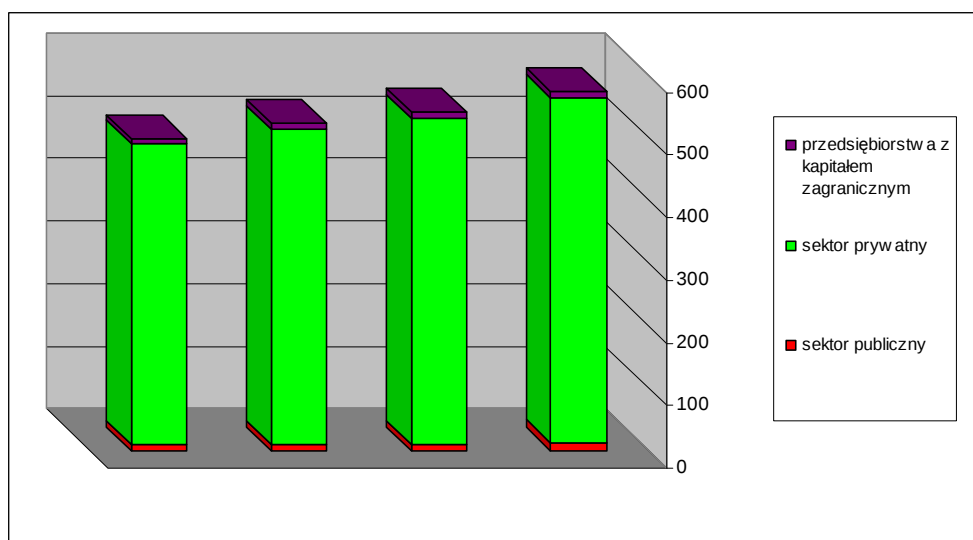
	2003	2004	2005	2006
Liczba podmiotów ogółem w tym:	490	513	530	562
• sektor publiczny	10	10	10	12
• sektor prywatny w tym:	480	503	520	550
• przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym	8	10	10	10

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Jak pokazuje zestawienie zdecydowanie najwięcej podmiotów gospodarczych stanowią te, które są własnością prywatną. Taka sytuacja odzwierciedla tendencje ogólnokrajowe, co jest niewątpliwie sytuacją korzystną dla rozwoju gminy Bralin, ponieważ im więcej przedsiębiorstw wypracowujących zysk, a takimi bez wątpienia są podmioty prywatne, tym lepiej funkcjonuje gospodarka całego kraju.

Szansą dla mieszkańców gminy (po odejściu od mało rentownej i rozwarstwionej powierzchniowo produkcji rolnej) jest istnienie przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego. Jest to niewątpliwie to, co wyróżnia gminę Bralin na tle innych, bowiem to, że była ona w stanie wykorzystać szansę w postaci pozyskania inwestorów trzeba uznać za osiągnięcie dla tego regionu.

Rys. 6 – Graficzne przedstawienie podziału według sektorów własności

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Bralin

4.2. Największe podmioty gospodarcze

Gmina Bralin jest gminą rolniczo – rzemieślniczą. Cechą charakterystyczną jest to, iż od kilku lat występuje tendencja odejścia od rolnictwa wobec niskiej dochodowości produkcji rolnej, na rzecz powstawania nowych podmiotów gospodarczych.

Do głównych pracodawców na terenie gminy Bralin należą:

1. „CHOJMEX” Alicja i Roman Moś (usługi tapicerskie) – Chojęcin Szum; zatrudnia obecnie 95 osób;
2. „KARIAN” Sp. j. B. Karwan, A. Karwan i J. Karwan (usługi stolarskie) – Chojęcin Szum; zatrudnia 48 osób;
3. „PROGRESS” PPHU Zakład Obróbki Skrawaniem L. Sawicki (opakowania metalowe) – Nowa Wieś Książęca; zatrudnia 102 osoby;
4. „KAROL – MEBLE” K. Mirowski (meble) – Nowa Wieś Książęca; 113 osób;
5. „GIDANEX” Sp. z o. o. (produkcja okien i drzwi) – Bralin; zatrudnia 60 pracowników
6. „KONSTAL” Sp. z o. o. Zakład Usług Technicznych i Produkcji (urządzenia przemysłowe) – Bralin; 81 osób;

7. „POLSKI GAZ” Sp. z o. o. Oddział (Gaz – dystrybucja, napełnianie) – Chojęcin; zatrudnia 30 osób.

Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego to:

1. GIDANEX” Sp. z o. o. (produkcja okien i drzwi) – Bralin; kapitał niemiecki;
2. „KONSTAL” Sp. z o. o. Zakład Usług Technicznych i Produkcji (urządzenia przemysłowe) – Bralin; kapitał niemiecki;
3. „POLSKI GAZ” Sp. z o. o. Oddział (Gaz – dystrybucja, napełnianie) – Chojęcin; kapitał austriacki.

W kwestii terenów inwestycyjnych gmina Bralin nie posiada w swoich zasobach zbyt wielu powierzchni gruntowych z takim przeznaczeniem. Większość gruntów jest w posiadaniu osób prywatnych oraz stanowi zasoby Skarbu Państwa. Aktualnie tereny pod inwestycję zgodne w z planem zagospodarowania przestrzennego to miejsca przy drodze krajowej nr 8 – 1,95 ha oraz przy drodze powiatowej – 0,71 ha.

Tab. 11 – Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną wg wybranych działów

Działy produkcji	Liczba przedsiębiorstw
Produkcja maszyn i urządzeń	2
Produkcja metalowa (bez maszyn i urządzeń)	3
Produkcja art. spożywczych i napojów	4
Produkcja odzieży i tkanin	1
Pozostałe	6

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Na przełomie kilku ostatnich lat zauważa się stopniowy rozwój wyżej wymienionych zakładów, co w konsekwencji powiększa wskaźniki zatrudnienia w gminie oraz potwierdza, że ludność przechodzi z działalności rolniczej do innych branż. W perspektywie najbliższych lat przewiduje się dalszy rozwój zakładów stolarsko – tapicerskich, hurtowni związanych z budownictwem.

Ważnym elementem, w którym władze samorządowe widzą szansę dla rozwoju regionu jest powstanie gospodarstw agroturystycznych. W planach jest uruchomienie tej formy działalności, co niewątpliwie byłoby bardzo dobrym posunięciem, bowiem ukształtowanie regionalne oraz przewaga gospodarstw rolnych jest w tym przypadku atutem. Pozostaje kwestia odpowiedniego zagospodarowania i modernizacji istniejącej infrastruktury, inwestowania w nową zabudowę oraz wyposażenie.

4.3. Zatrudnienie w poszczególnych sektorach – struktura i trendy

Gmina Bralin charakteryzuje się 40 % udziałem sektora rolnego w strukturze zatrudnienia w gminie. Rolnictwem zajmuje się 738 osób czynnych zawodowo (z ogólnej liczby 2234 czynnych zawodowo), co daje 33 %. Pozostały procent ogółu ludności – 63,2 znajduje zatrudnienie w innych gałęzi gospodarki narodowej.

Tab. 12 – Pracujący według sektorów własności

Sektory				
	2003	2004	2005	2006
Sektor publiczny	141	130	145	149
Sektor prywatny	635	794	936	940

Zródło: Urząd Gminy w Bralinie

W gminie Bralin potwierdza się reguła ogólnopolska w kwestii liczby zatrudnionych w sektorach własności. Najwięcej pracujących jest w sektorze prywatnym, co jest korzystne dla gospodarki zarówno gminnej jak i tej na poziomie krajowym. Im większa liczba przedsiębiorstw wypracowujących zysk (sektor państwowy generalnie nie wypracowuje zysku, instytucje działają dla użyteczności publicznej), tym więcej korzyści dla społeczeństwa.

Tab. 13 – Liczba zatrudnionych w podziale na wybrane sektory

	2003	2004	2005	2006
Ogółem w tym:	776	924	1081	966
Rolnictwo, łowiectwo leśnictwo	6	24	32	34
Górnictwo i kopalnictwo	0	0	0	0
Działalność produkcyjna	0	0	0	0
Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	0	0	0	0
Budownictwo	474	594	750	689
Pozostałe: - usługi rynkowe	167	185	164	116
- usługi nierynkowe	129	121	135	127

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

4.4. Identyfikacja problemów

- brak gospodarstw agroturystycznych
- niska siła nabywcza społeczności lokalnej
- słabo rozwinięty sektor turystyczny
- niska opłacalność produkcji rolnej
- małe zróżnicowanie sektorów produkcji
- migracja mieszkańców gminy czynnych zawodowo do dużych ośrodków miejskich w kraju oraz państw UE
- niedostateczna liczba podmiotów prowadzących działalność przetwórczą
- trudność w konkutowaniu na rynku unijnym (małe przedsiębiorstwa)
- koncentracja na jednej branży (stolarsko – tapicerskiej)
- niebezpieczeństwo pogorszenia koniunktury na rynku meblowym

5. Rolnictwo

5.1. Struktura gruntów i gospodarstw rolnych

Gmina ma charakter rolniczo – rzemieślniczy. Użytki rolne zajmują 6526 ha, co stanowi 76,6% ogólnej powierzchni gminy. Przeważają gospodarstwa indywidualne - 469, na glebach V i VI klasy. Ogranicza to możliwość upraw i wymaga intensywnych zabiegów agrotechnicznych. W rejonie Białej Widawy i Szumnej Wody występują duże kompleksy łąk. Na terenie gminy są dwa zwarte kompleksy leśne, jeden w północno – zachodniej, a drugi w północno – wschodniej części gminy. Łączne zajmują 1455 ha (17,9%). Przede wszystkim są to lasy sosnowe i sosnowo – brzoźowe.

Tab. 14 - Powierzchnia gruntów rolnych wg form własności (stan na 31 grudnia 2006)

Formy własności	Wielkość w ha
Grunty rolne ogółem w tym:	6.695,93
Państwowe Gospodarstwa Leśne	56,74
Gospodarstwa indywidualne	6.330,06
Agencja Nieruchomości Rolnych	141,29
Mienie komunalne	92,25
Grunty kościołów	75,59
Grunty spółek prawa handlowego	0,00

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Z powyższej tabeli wynika, iż największy wskaźnik przyjmuje forma gospodarstw indywidualnych, jednak nie jest to argument przemawiający za wzrostem produkcji w rolnictwie, bowiem jak wskazuje poniższa tabela najwyższy odsetek stanowią w gminie Bralin gleby kategorii IV, V i VI. Nie rokuje to dobrze na przyszłość dla tego obszaru, bowiem tylko odejście od tej nierentownej działalności wpłynie na poprawę sytuacji finansowej mieszkańców.

Tab. 15 - Użytki rolne wg klas (stan na 31 grudnia 2006 roku)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział w %
Ogółem	6.695,93	100%
Klasa I	0,00	0,00
Klasa II	0,00	0,00
Klasa III	129,97	1,9%
Klasa IV	2.468,86	36,9%
Klasa V	2.423,27	36,19%
Klasa VI	1.673,83	25,01%

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Tab. 16 – Struktura użytków rolnych i stan melioracji (stan na 31 grudnia 2006 roku)

	Powierzchnia użytków rolnych w ha	Powierzchnia użytków rolnych zmeliorowanych w ha	Udział użytków zmeliorowanych do całkowitej powierzchni użytków rolnych
Ogółem w tym:	8 143,00	1 600,00	20%
grunty orne	5 684,00	620,00	11%
sady	2,00	0,00	0%
łąki	944,00	930,00	99%
pastwiska	66,00	50,00	76%
las i grunty leśne	1 447,00	0,00	0%

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Jak wynika z zestawienia obecnie powierzchnia użytków zmeliorowanych stanowi 20 % wszystkich użytków rolnych. Jest to mały odsetek biorąc pod uwagę zbawienną rolę tego typów zabiegów, które mają na celu polepszenie rolniczych zdolności produkcyjnych gleb wykonywanych za pomocą zabiegów melioracyjnych.

5.2. Produkcja roślinna

W strukturze zasiewów największą powierzchnię zajmuje produkcja zbóż podstawowych i mieszanek, głównie są to: żyto, pszenica i mieszanki zbożowe.

Tab. 17 – Struktura zasiewów (stan na 31 grudnia 2006 roku)

Gatunek	Powierzchnia w ha	Plony (q/ha)	Zbiory (q)
Zboża podstawowe z mieszankami w tym:	4.668	31,73	148.122
• pszenica	810	38,00	30.780
• żyto	1.000	25,00	25.000
• jęczmień	795	37,00	29.415
• owies	150	30,00	4.500
• pszenżyto	590	34,00	20.060
• mieszanki zbożowe	1.323	29,00	38.367
Strączkowe na ziarno			
Ziemniaki	490	180,00	88.200
Przemysłowe w tym:			
• burak cukrowe	6	400,00	2.400
• rzepak i rzepik	150	25,00	3.750
Pastewne	95	450,00	42.750
Pozostałe w tym:	91	0,00	0,00
• warzywa	10	0,00	0,00

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

W strukturze zasiewów największą powierzchnię zajmuje produkcja zbóż podstawowych i mieszanek, głównie są to: żyto, pszenica i mieszanki zbożowe. Gmina Bralin ma ograniczone możliwości produkcji ze względu na niską jakość gleb. Rolnicy nie są w stanie wyhodować pewnych gatunków upraw, zatem musi ograniczać się tylko do tych, które nie mają wysokich wymagań, co do jakości gleby.

5.3. Produkcja zwierzęca

Hodowla zwierząt gospodarskich na terenie gminy Bralin została skoncentrowana na produkcji mleka oraz trzody chlewnej, są to najbardziej dochodowe źródła.

Tab. 18 – Zwierzęta gospodarskie

Wyszczególnienie	W sztukach			
	2003	2004	2005	2006
Bydło w tym:	1.030	960	770	660
• krowy	421	382	242	235
Trzoda chlewna	12.607	12.850	13.150	13.200
Owce	26	15		
Kozy	38	23	17	20
Konie	28	35	42	50
Drób w tym:	20.000	18.000	15.000	15.000
• drób kurzy	15.000	13.000	10.000	10.000

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Tab. 19 – Charakterystyka gospodarstw rolnych wg powierzchni (stan na 31 grudnia 2006 roku)

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw
Ogółem	496
do 1 ha	121
1-5	125
5-10	71
10-15	65
powyżej 15 ha	114

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Wszystkie gospodarstwa w gminie Bralin mają charakter indywidualny, prowadzone są przeważnie przez blisko spokrewnioną ze sobą rodzinę wielopokoleniową. Najwięcej gospodarstw można wyróżnić w przedziale do 1 ha, co jest dowodem na to, iż większość rolników produkuje na własne potrzeby oraz ewentualnie niewielkie ilości na sprzedaż. Nieznacznie mniej jest tych powyżej 15 ha gdzie produkcja jest już bardziej opłacalna poprzez efekt skali.

Tab. 20 – Gospodarstwa rolne wg prowadzonej działalności

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw
Ogółem	496
prowadzące wyłącznie działalność rolniczą	248
prowadzące wyłącznie działalność pozarolniczą	32
prowadzące działalność rolniczą i pozarolniczą	216
nie prowadzące działalności rolniczej i pozarolniczej	0

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Biorąc pod uwagę prowadzoną działalność największy odsetek obserwuje się w grupie, która zajmuje się wyłącznie działalnością rolniczą, świadczy to o niemożności lub dość trudnym przejściu od rolnictwa do innego sektora.

5.4. Identyfikacja problemów

- niska jakość gleb
- niedoinwestowanie maszyn i urządzeń w gospodarstwach rolnych
- konieczność zastosowania zabiegów melioracyjnych
- wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne
- rolnictwo jako jedyne źródło dochodu dla wielu mieszkańców gminy

6. Sfera społeczna

6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna

Obecnie na terenie gminy zamieszkuje 5668 osób. Sołectwa o największej liczbie mieszkańców to Bralin i Nowa Wieś Książęca. Na terenie gminy nie występują mniejszości narodowe ani grupy etniczne. Liczba ludności na terenie poszczególnych sołectw przedstawia się tabela 21. Sołectwa o największej liczbie mieszkańców to nadal Bralin i Nowa Wieś Książęca.

Tab. 21 – Liczba ludności na terenie poszczególnych sołectw

Sołectwa/Lata	2003	2004	2005	2006
Bralin	2 632	2 635	2 640	2 651
Czermin	179	181	186	184
Działosze	63	64	65	66
Gola	219	224	221	215
Chojęcin – Wieś	129	131	130	134
Chojęcin – Parcele	416	421	426	423
Mnichowie	274	297	298	293
Nosale	180	182	181	183
Nowa Wieś Książęca	664	678	675	681
Tabor Mały	184	185	186	186
Tabor Wielki	442	457	453	458
Weronikopole	221	220	225	228
Razem	5 603	5 675	5 686	5 702

Źródło: Urząd Gminy Bralin

Sołectwa o największej liczbie mieszkańców to Bralin i Nowa Wieś Książęca, podobnie jak na przestrzeni ostatnich lat. Bralin stanowi centrum życia społeczno – gospodarczego gminy, zatem tam też zlokalizowana jest największa liczba mieszkańców z terenu gminy Bralin.

Tab. 22 – Struktura ludności według płci i wieku (stan na 31 grudnia 2006 r.)

	Ogółem	Wiek				
		0-6	7-15	16-19	20-65	pow. 65
Ludność w tym:	5668	485	710	278	3546	649
• kobiety	2818	206	358	143	1674	437
• mężczyźni	2850	279	352	135	1872	212

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Tab. 23 – Struktura ludności według wykształcenia (stan na 2002 r. – Spis Powszechny)

	Wykształcenie			
	wyższe	średnie	zawodowe	podstawowe
Ludność w tym:	278	1077	164	1579
• kobiety	181	618	521	934
• mężczyźni	97	459	1043	645

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Z poniższych zestawień wynika, iż najwięcej mieszkańców gminy posiada wykształcenie podstawowe, następnie średnie – co jest już obiecującą sytuacją. Aby zwiększyć odsetek mieszkańców z wyższym wykształceniem oraz w trosce o podnoszenie ich kwalifikacji gmina Bralin zamierza inwestować w szeroko pojętą infrastrukturę społeczną. Zadaniem, które planuje zrealizować jest uruchomienie szerokopasmowego Internetu dla mieszkańców gminy. Z pewnością tego typu inwestycje przyczynią się do podniesienia poziomu wiedzy, poszerzania światopoglądu, wymiany myśli i doświadczeń.

Tab. 24 – Struktura ekonomiczna ludności (stan na 31 grudnia 2006 r.)

	Wiek		
	Przedprodukcyjny (0-17 lat)	Produkcyjny	Poprodukcyjny
Ludność w tym:	1376	3560	728
• kobiety	653	1664	488
• mężczyźni	723	1896	240

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Tabela wskazuje, iż najwięcej mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, co jest pozytywnym zjawiskiem pod warunkiem, że osoby z tej grupy będą podejmowały pracę zarobkową nie natomiast korzystały z pomocy socjalnej. Aby wyeliminować takie praktyki gmina zamierza uczestniczyć we wszelkich programach aktywizujących bezrobotnych w gminie oraz powiecie kępińskim.

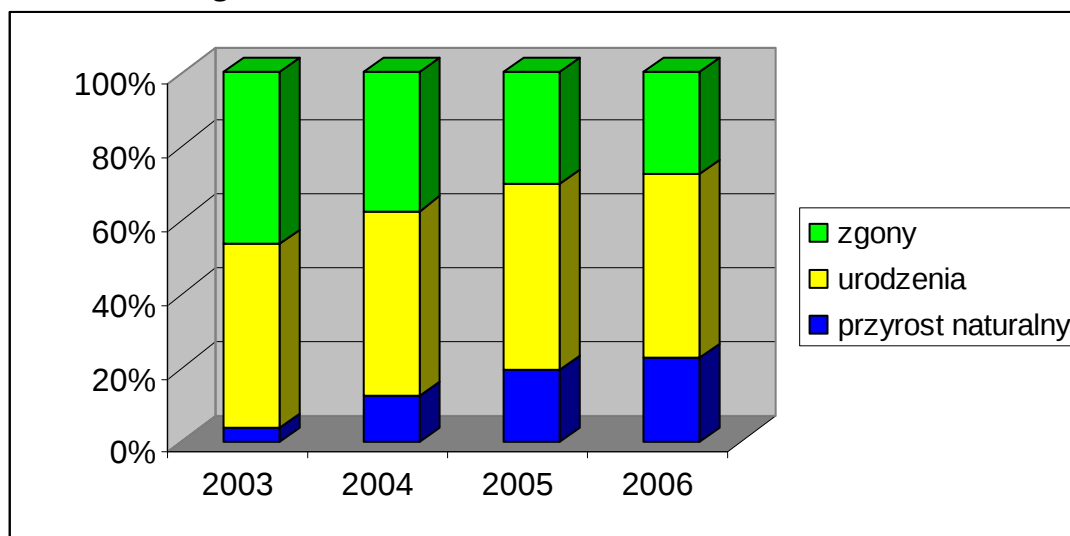
Tab. 25 – Ruch naturalny ludności w latach 2003 – 2006

	Rok			
	2003	2004	2005	2006
Urodzenia	56	72	69	80
Zgony	52	54	42	44
Przyrost naturalny	4	18	27	36

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Gmina Bralin nie potwierdza tendencji krajowych w zakresie przyrostu naturalnego, bowiem wykazuje on zdecydowanie tendencję wzrostową, podczas gdy w roku 2003 przyrost naturalny w Polsce był ujemny. Począwszy od analizowanego roku, kiedy to współczynnik był aczkolwiek dodatni, jednak nadal niewyróżniający się, aż do roku 2006, w którym to osiągnął imponujący poziom.

Rys. 7 – Graficzne przedstawienie liczby zgonów, urodzeń oraz współczynnika przyrostu naturalnego

Źródło: opracowano na podstawie danych z Urzędu Gminy w Bralinie

W kwestii napływu i odpływu ludności z terenu gminy można zaobserwować do roku 2005 przyrost liczby nowych mieszkańców przy dużo mniejszym wskaźniku osób, które opuściły teren gminy.

Rys. 8 – Zilustrowanie wskaźnika napływu oraz odpływu ludności z terenu Gminy Bralin w latach 2003 – 2006

Źródło: opracowano na podstawie danych z Urzędu Gminy w Bralinie

6.2. Opieka zdrowotna

Duże znaczenie dla mieszkańców gminy ma dostęp do służby zdrowia. Na terenie gminy Bralin znajduje się jeden Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej „Medica”, zajmujący się ogólną opieką medyczną i profilaktyką szczepień. Zakład zatrudnia wykwalifikowany personel medyczny, świadczący usługi w zakresie kompetencji lekarza rodzinnego, pielęgniarki i położnej środowiskowo – rodzinnej. Przyjmują w nim lekarze o specjalnościach takich jak: alergolog, endokrynolog, ortopeda, okulista, ginekolog, psychiatra, kardiolog. Pacjenci mogą korzystać z dwóch prywatnych gabinetów stomatologicznych. Na terenie gminy znajdują się dwie apteki: „Nowa” oraz „Pod Słońcem”, zaopatrzone we wszelkie potrzebne środki farmakologiczne. Bliskość miasta powiatowego sprawia, że mieszkańcy mają dostęp do publicznej opieki zdrowia.

6.3. Edukacja i sport

Na terenie Gminy Bralin istnieje jedno Przedszkole Samorządowe „Kwiaty Polskie” w Bralinie, do którego uczęszcza 123 dzieci. Obiekt posiada salę gimnastyczną oraz świetlicę, w którym w 2007 roku przeprowadzony został gruntowny remont poszycia dachu wraz ze wzmocnieniem drewnianych wiązarów.

Przedszkole w Bralinie

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Istnieją dwie Szkoły Podstawowe, a wśród nich Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Bralinie wyposażona w salę gimnastyczną oraz salę komputerową, w której zainstalowano 10 stanowisk komputerowych dla 302 uczniów, a dodatkowe 4 stanowiska znajdują się na świetlicy, także Zespół Szkół w Nowej Wsi Książęcej wyposażony jest w salę gimnastyczną, świetlicę i salę komputerową, na której znajduje się 10 komputerów dla 75 uczniów.

Na terenie gminy znajduje się również Publiczne Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Bralinie posiadające świetlicę, bibliotekę a także nową salę komputerową z 16-stoma stanowiskami komputerowymi dla 227 uczniów.

Publiczne Gimnazjum w Bralinie

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Dzięki staraniom władz samorządowych szkoła nawiązuje kontakt z gimnazjum w niemieckiej gminie Sudbrookmerland. Mimo znaczących postępów w tworzeniu wizerunku szkoły, nadal jest sporo do zrobienia. Na pierwszy plan wysuwa się budowa sali gimnastycznej. W chwili obecnej uczniowie korzystają ze sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej i obiektów Klubu Piłkarskiego „Sokół” Bralin, mając tym samym utrudniony dostęp do czynnego uprawiania sportu. Oświata stanowi zadanie własne lokalnego samorządu i w wielu wymiarach traktowana jest priorytetowo. Szkoły, oprócz roli placówek oświatowych, pełnią także funkcję ośrodków kulturotwórczych. W placówkach oświatowych wydawane są gazety szkolne redagowane przez uczniów. Gazeta „W kratkę” ukazuje się w Gimnazjum Publicznym w Bralinie, natomiast gazetka „Szkolne ABC” redagowana jest w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi Książęcej. Ponadto realizują funkcje społeczne, zajmując się organizacją dożywiania dla dzieci. Na gminę spada też zadanie dowożenia dzieci do szkół. Stanowi to poważny wysiłek finansowy w budżecie samorządu, jednak wychodzi naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom społecznym, oraz wspiera wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich dzieci mieszkających na terenie gminy.

W Bralinie funkcjonują także sekcje sportowe: Klub Piłkarski LKS „Sokół” w Bralinie: sekcja dziecięca i juniorska piłki nożnej w Bralinie, klub jeździecki „Ogierek” w Bralinie posiadający własną stadninę koni i organizujący wiele imprez jeździeckich oraz sekcja motocyklowa. Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji

oraz Urząd Gminy jest organizatorem i koordynatorem życia sportowego i rekreacji na terenie gminy Bralin. Do kalendarza stałych imprez można zaliczyć: Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Bralin, MINI-WKKW-Cross w Czerminie, Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, Turniej Piłkarski o Puchar Wójta Gminy Bralin, Konkurs Skoków, oraz Pogoń „Za Lisem”. Liczne organizowane imprezy masowe świadczą o ich popularności, lecz istniejąca baza techniczna ogranicza ich jakość oraz możliwości organizacyjne. Pożądanym jest rozbudowa infrastruktury służącej dalszemu rozwojowi działalności kulturalno – sportowej na terenie gminy Bralin. Planuje się dalszą rozbudowę istniejącej bazy sportowej i kulturalnej przy LKS „Sokół” w Bralinie.

6.4. Kultura

Działalność kulturalna na terenie gminy prowadzona jest przede wszystkim przez Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji w Bralinie, który prowadzi szeroką działalność w takich dziedzinach jak: współpraca z placówkami oświatowymi Gminy, Zarządem Gminnym PZERiI w Bralinie, Klubem Sportowym LKS „SOKÓŁ” w Bralinie, Świetlicą Profilaktyczną „TĘCZA” w Bralinie oraz radami sołeckimi.

Obecnie prowadzone są zajęcia artystyczne dla dzieci, w tym: taneczne dla dzieci i młodzieży oraz plastyczne, a także kursy gry na instrumentach klawiszowych i strunowych. Wśród cyklicznych imprez wymienić należy: Bal Przebierańców, Gminny Przegląd Młodych Talentów, Moto – Rock w Bralinie, Powiatowy Przegląd Piosenki w Chojęcinie, festyny rekreacyjne i Dożynki Gminne. Na terenie Gminy znajduje się Biblioteka Publiczna, której księgozbiór liczy 9000 książek, a liczba czytelników wynosi 350 osób. Biblioteka ta prowadzi również działalność oświatowo – kulturalną organizując wieczory autorskie oraz spotkania literackie, a także wspiera twórczość amatorską. Co roku biblioteka bierze udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, akcja ta obejmuje dzieci i młodzież szkolną z placówek oświatowych. Gmina Bralin dniu 27 sierpnia 2004 roku podpisała oficjalną umowę o współpracy z gminą węgierską Tiszaroff. Współpraca ta dotyczy przede wszystkim kontaktów międzyludzkich zarówno grup dorosłych, dzieci jak i młodzieży. Organizowane są coroczne spotkania mieszkańców obu gmin reprezentujące różne grupy zawodowe.

Przy okazji tych spotkań nastąpiła wymiana doświadczeń, poznawanie zwyczajów i nawiązywanie przyjaźni. Prowadzone są dyskusje na temat bieżących problemów funkcjonowania gmin wiejskich w Polsce i na Węgrzech. Dla dzieci są prowadzone obozy sportowo – pożarnicze oraz wypoczynek letni w ramach „Zielonych Wakacji”. Organizując powyższe formy wymiany korzystamy ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Gmina Bralin w dniu 19 maja 2006 roku podpisała porozumienie ze słowacką gminą Svinica.

Celem porozumienia jest dążenie do szerokiej współpracy między gminami na zasadzie gmin bliźniaczych. Współpraca charakteryzuje się wymianą doświadczeń w zakresie: rozwoju i zarządzania gminami, ekonomii, handlu, nauki i technologii, sportu, turystyki, edukacji, ochrony zdrowia oraz kultury i sztuki.

Statutowa działalność wymienionych instytucji obejmuje propagowanie różnorodnych form aktywności kulturalnej, artystycznej, edukacyjnej, rozrywki aż po sport i aktywny wypoczynek.

Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej są miejscami życia społecznego gminy. Organizowane są w nich uroczystości, imprezy kulturalne, spotkania i zabawy. Ważną rolę w zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców odgrywa dostęp do upowszechniania kultury oferowanych w całym powiecie.

Różnorodna aktywność działań o charakterze kulturalnym daje możliwość stworzenia ośrodka samorządowego, który by integrował i organizował działania w zakresie upowszechniania kultur, folkloru, sportu, turystyki oraz realizował zadania promocji gminy i informacji turystycznej.

Herb gminy Svinica***Herb gminy Tiszaroff***

6.5. Bezpieczeństwo publiczne

Duży wpływ na poziom i warunki życia mieszkańców wywiera stan bezpieczeństwa publicznego. W gminie Bralin funkcjonuje komisariat policji oraz Punkt Przyjęć Dzielnicowych. Daje się zauważyć znaczący spadek przestępczości ze 133 przestępstw zarejestrowanych w roku 2005, do 102 zarejestrowanych w roku 2006. O połowę spadła również liczba kradzieży, z 26 zarejestrowanych w 2005 roku do 13 zarejestrowanych w roku 2006. Na terenie gminy Bralin w 2006 roku nie zarejestrowano przestępstw charakteryzujących się wyjątkową brutalnością. Prognoza na przyszłość jest optymistyczna, przy utrzymującej się tendencji spadkowej.

Najbardziej zagrożona demoralizacją jest młodzież, dlatego też w ramach programu „Bezpieczna Wieś” stosowane są działania prewencji społecznej polegające na:

- zapobieganiu patologiom społecznym,
- poradnictwu dla najbardziej zagrożonych grup zawodowych,
- inspirowaniu działań kulturalno – sportowych,
- wizytach w szkołach, pogadankach i prelekcjach dla dzieci i młodzieży, spotkaniach z pedagogami,
- współpracy z lokalnymi samorządami,

Program ten obejmuje również pokazy sprzętu ratownictwa drogowego, ćwiczenia jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej oraz spotkania z dziećmi klas pierwszych w ramach podprogramu „Bezpieczna droga do szkoły”, którego celem jest:

- poszerzenie wiedzy uczniów na temat bezpiecznego poruszania się po drogach,
- uświadomienie konieczności przestrzegania zakazu bawienia się miejscach niedozwolonych,
- utrwalenie w świadomości dzieci konieczności noszenia znaczków odblaskowych.

W gminie działa 9 Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) w tym dwie: OSP Bralin i OSP Nowa Wieś Książęca, wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Na wyposażeniu straży są samochody bojowe typu Star, Magnus i Żuk.

6.6. Pomoc społeczna

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie będący samodzielną jednostką organizacyjną gminy. Realizuje zadania zlecone oraz własne wynikające z realizacji zapisów ustawowych o pomocy społecznej.

W dobie zubożenia znacznej części społeczności lokalnej występowania zjawisk wykluczenia społecznego, poczucia bezradności, niepełnosprawności oraz poziomu bezrobocia, rola Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej i gminy jest niezbywalna, jeśli chodzi o rozpoznawanie potrzeb i udzielanie pomocy osobom najbardziej potrzebującym.

Pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności czy niepełnosprawności.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom samotnym i rodzinom, których dochód nie przekracza kwoty, która kwalifikuje do otrzymania pomocy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje następujące rodzaje pomocy:

- Zasiłki celowe – są przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych np. na leczenie, opał, odzież itp. W 2006 roku przyznano je 88 rodzinom na kwotę 23.860 zł.
- Zasiłki stałe – otrzymują je osoby pełnoletnie, całkowicie niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. W 2006 roku przyznano je 9 osobom na kwotę 29.268 zł. W porównaniu do roku 2005 nastąpił znaczący wzrost wypłat o 15.000 zł.
- Zasiłki okresowe – wypłacane są z powodu braku możliwości zatrudnienia, długotrwałej choroby oraz oczekiwania na świadczenia alimentacyjne, rentowe lub emerytalne. W 2006 roku otrzymało je 38 rodzin na kwotę 32.444 zł. W porównaniu do roku 2005, nastąpił wzrost o ok.8.000 zł.
- Dodatek mieszkaniowy – przysługuje osobom mieszkającym w lokalach, do których mają tytuł prawny. W 2006 roku wypłacono dodatki dla 10 rodzin na kwotę 12.442 zł. W porównaniu do roku 2005, nastąpił niewielki wzrost o ok.1000 zł.
- Pomoc w naturze – z tej formy pomocy korzystają przede wszystkim dzieci szkolne, którym zakupiono wyżywienie w stołówce szkolnej. W 2006 roku z tej formy pomocy skorzystało 87 dzieci na kwotę 31.851 zł. W porównaniu do roku 2005 daje się zauważyć zmniejszenie prawie o połowę liczby dzieci korzystających z tej formy pomocy. W 2005 roku skorzystało 160 dzieci, na kwotę 43.868 zł.
- Usługi opiekuńcze – są świadczone osobom samotnym, które z powodu wieku lub inwalidztwa wymagają pomocy osób innych. W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania potrzebujący są kierowani do Domów Pomocy Społecznej. W 2006 roku do Urzędu skierowano 1 osobę, opłata za pobyt wynosi 1.393 zł. W porównaniu do roku 2005, nastąpił spadek o ok. 800 zł.
- Świadczenia rodzinne – są przewidziane w ustawodawstwie wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej i stanowią odrębny dział zabezpieczenia społecznego. W 2006 roku wypłacono 9.444 zasiłków na kwotę 604.416 zł.

W porównaniu z rokiem 2005, nastąpił bardzo duży wzrost wypłacanych zasiłków o prawie 490.000 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie prowadzi tzw. pracę socjalną. Polega ona na pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pracy, szkoły, mieszkania czy leczenia odwykowego. Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej jest znikoma, bowiem w większości przypadków nie doprowadza się do życiowego usamodzielnienia – jedynie wypłaca się zasiłki.

Ponadto na terenie gminy Bralin działa Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, który zrzesza 650 członków. Zadaniem organizacji jest opieka i pomoc jej członkom oraz organizowanie im wypoczynku.

6.7. Społeczeństwo informacyjne

W czasach tzw. społeczeństwa informacyjnego poziom komputeryzacji i informatyzacji odgrywa coraz większą rolę w coraz to nowych sferach ludzkiej aktywności. Komputeryzacja i dostęp do Internetu stają się kluczowym warunkiem rozwoju każdej gminy. Samorząd gminny ma dodatkowe zadania związane z udostępnianiem informacji przez Internet (Biuletyn Informacji Publicznej, ogłoszenia o przetargach, informacje o urzędzie, sposobie i trybie załatwiania spraw, archiwizacja danych). Poziom komputeryzacji decyduje o ułatwieniach, jakie mają pracownicy i petenci samorządu lokalnego oraz jednostek podległych dzięki usprawnieniu procesu obsługi. Poza tym jest to narzędzie dostępu do aktualnej wiedzy (serwisy prawne, ekonomiczne, czy zawierające materiały na temat pozyskiwania środków unijnych).

W gminie Bralin samorząd gminny i szkoły (w ramach pracowni informatycznych) są wyposażone w sprzęt komputerowy umożliwiający dostęp do Internetu.

Biorąc pod uwagę szybkość rozwoju technologii informatycznych i amortyzowania się sprzętu komputerowego, konieczny jest stały proces poszerzania,

doposażenia i unowocześniania bazy komputerowej w szkołach, urzędzie i jednostkach podległych.

Programy nauczania szkół działających na terenie gminy zapewniają dzieciom i młodzieży uzyskiwanie podstawowych umiejętności niezbędnych do efektywnego wykorzystania komputerów. Problemem jest natomiast upowszechnianie tej wiedzy wśród osób dorosłych i starszych, które nie miały dotąd styczności z komputerami. Rozwiązaniem byłby swobodny dostęp do sieci internetowej dla mieszkańców gminy Bralin. Działania takie mogłyby podnieść szanse wielu osób na rynku pracy, pozwoliłyby na doksztalcanie (e – learning), promocję i sprzedaż własnych produktów, a nawet na pracę na odległość.

6.8. Stan i struktura bezrobocia

Sytuacja na rynku pracy oraz poziom bezrobocia to najważniejsze problemy społeczne i gospodarcze każdej społeczności, niezależnie czy tworzy ona najmniejszą jednostkę samorządową, jaką jest gmina czy też wyższe szczeble administracji. Rozwiązywanie tego problemu wymaga koncentracji na rozszerzeniu zakresu metod przeciwdziałania bezrobociu oraz na zapewnieniu warunków wdrożenia nowych metod i technik pracy, a także na dostosowaniu społeczeństwa do ery społeczeństwa informacyjnego.

Władze samorządowe skupią się także na dostosowaniu oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy m.in. poprzez:

- wyposażenie bazy edukacyjnej w nowoczesne narzędzia, dostosowanych do wymagań postępu technicznego;
- edukację na rzecz społeczeństwa informacyjnego;
- rozwój poradnictwa i doradztwa zawodowego dla młodzieży;
- rozwój edukacji informacyjnej dzieci i młodzieży;
- rozwój systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Jako formę przeciwdziałaniu bezrobociu w gminie Bralin powstał "Klub Pracy", który aktywizuje osoby nieposiadające zatrudnienia, szczególnie długotrwale bezrobotne. Działalność klubu polega m.in. na organizowaniu warsztatów

szkoleniowych, na których przedstawiane są sposoby i metody aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Ponadto prowadzone jest poradnictwo indywidualne. Klub dysponuje aktualnymi ofertami pracy, udziela pracy na temat pracy za granicą, pomaga w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych. Klub ma siedzibę w Urzędzie Gminy w Bralinie.

W 2003 r. klientami Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie z Gminy Bralin było 321 osób, następnie na przestrzeni kilku lat ta liczba stopniowo malała w tempie jaki przedstawia tabela 26.

Tab. 26 – Struktura bezrobocia w latach 2003 – 2006

Wyszczególnienie	Rok			
	2003	2004	2005	2006
<i>Liczba bezrobotnych w tym:</i>	321	236	200	129
• <i>w wieku 18-24 lata</i>	117	76	63	54
• <i>w wieku 24-40</i>	137	98	88	43
• <i>powyżej 40 lat</i>	67	60	49	32

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Tab. 27 – Liczba bezrobotnych (w tys.) oraz stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo) w podregionie kaliskim (stan na wrzesień 2007 r.)

Lp	Nazwa powiatu w województwie wielkopolskim	Bezrobotni w tys.	Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)
1	Gostyński	3,5	11,3
2	Jarociński	3,5	14,1
3	Kaliski	2,1	7,2
4	Kępniński	0,8	3,4
5	Krotoszyński	3,0	10,0
6	Ostrowski	5,8	9,9
7	Ostrzeszowski	1,3	6,0
8	Pleszewski	3,2	13,3
9	Rawicki	1,9	7,3
10	M. Kalisz	3,5	7,5

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

We wrześniu 2007 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy było zarejestrowanych 87 osób, w tym

- 84 osoby były bezrobotne,
- 3 osoby poszukujące pracy.

Pod koniec września 2007 r. bezrobocie w powiecie kępińskim osiągnęło najniższy stan w Polsce – 3,4 %, co jest niewątpliwie zjawiskiem pozytywnym, które wyróżnia powiat na tle innych w regionie oraz stanowi element wyróżniający na poziomie ogólnopolskim.

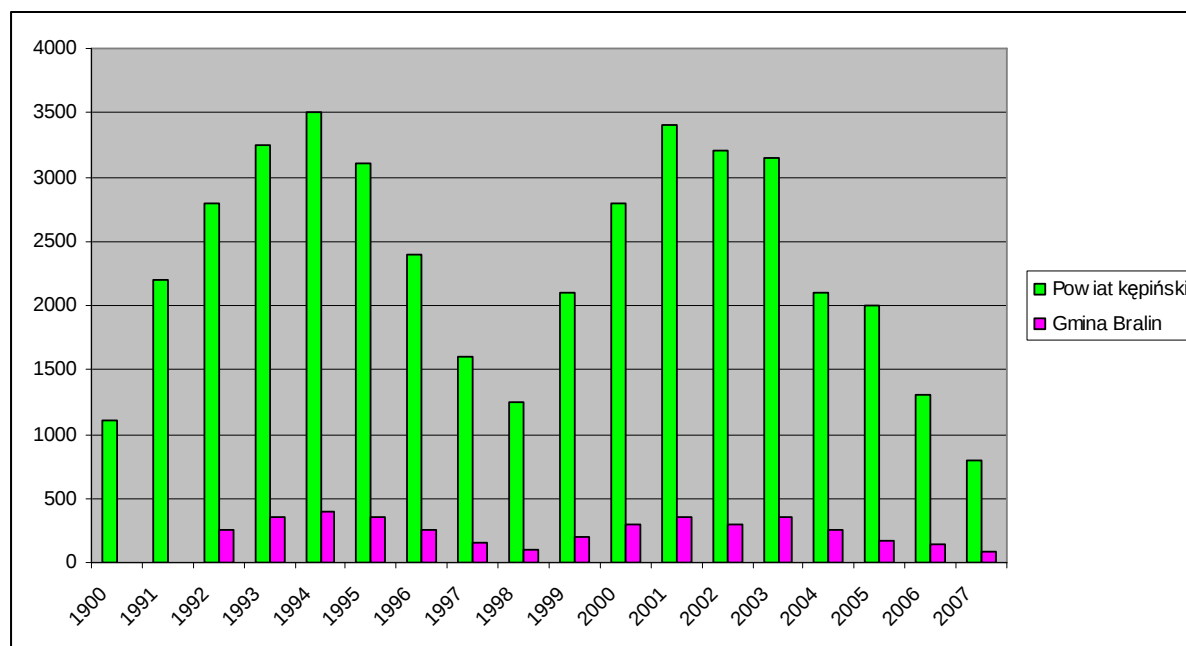
W województwie wielkopolskim wyróżniamy pięć podregionów: pilski, poznański, kaliski, koniński, oraz podregion Miasta Poznań.

Tab. 28 – Bezrobotni w poszczególnych gminach w powiecie kępińskim (stan na wrzesień 2007 r.)

Miasto / Gmina	Liczba bezrobotnych					
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Młodzież do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bez prawa do zasiłku
Miasto i Gmina Kępno	457	322	135	104	210	407
Gmina Baranów	75	60	15	30	26	64
Gmina Bralin	84	54	30	21	31	75
Gmina Łęka Opatowska	54	45	9	23	24	50
Gmina Perzów	40	30	10	10	13	32
Gmina Rychtal	71	55	16	17	41	65
Gmina Trzcínica	64	49	15	23	27	57
Ogółem	845	615	230	228	372	750

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, że na tle innych jednostek samorządowych powiatu kępińskiego, gmina Bralin zajmuje niechlubną pozycję pod względem liczby bezrobotnych. Jest to sytuacja niepokojąca, ale jednocześnie stanowi poważny argument przemawiający za tym, że trzeba podejmować działania prowadzące do poprawy warunków życia mieszkańców i wzrostu gospodarczego na terenie gminy.

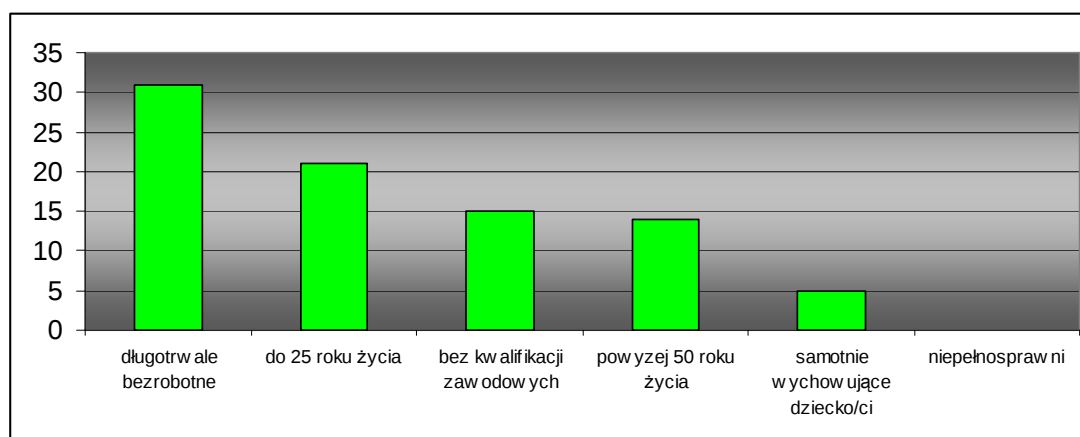
Rys. 9 – Bezrobocie w latach 1990 – 2007 w Gminie Bralin i powiecie kępińskim

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Bralin

Biorąc pod uwagę sytuację na rynku pracy można wyróżnić grupy, które są szczególnie zagrożone ze względu na swoją specyfikę. Wśród nich można wyróżnić: osoby długotrwale bezrobotne, młodzież do 25 roku życia oraz te po 50 roku życia, osoby bez kwalifikacji zawodowych oraz te, które samotnie wychowują, co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia i niepełnosprawni.

Rys. 10 – Graficzne przedstawienie liczby osób bezrobotnych z podziałem na grupy ryzyka (stan na wrzesień 2007 r.)

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Bralin

Powyższy wykres przedstawia jak kształtuje się liczba osób zagrożonych na rynku pracy w poszczególnych kategoriach. Jak wynika z prezentacji największy odsetek jest w grupie osób długotrwale bezrobotnych, bowiem mają one dużo mniejszą szansę na znalezienie pracy niż inne grupy społeczne. Niepokojącym jest fakt, że wraz z wydłużaniem się okresu czasu, przez który zostają oni bez pracy skraca się szansa pozyskania przez nich etatu. Największy odsetek stanowią bezrobotni, którzy poszukują pracy przez okres 3 miesięcy, co jest sytuacją zadowalającą, niestety dużą część stanowią ci, którzy pozostają bez pracy przez okres 13 i więcej miesięcy (tabela 29).

Tab. 29 – Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy (stan na 31 grudnia 2006 r.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres poszukiwania pracy		
		do 3 miesięcy	4-12 miesięcy	13 i więcej
Mężczyźni	35	21	3	11
Kobiety	94	51	13	30
Ogółem	129	72	16	41

Zródło: Urząd Gminy w Bralinie

Tab. 30 – Liczba bezrobotnych w Gminie Bralin, powiecie kępińskim oraz udział procentowy Gminy do Powiatu (stan na IX 2007 r.)

	Gmina Bralin	Powiat kępiński	Udział % Gminy do Powiatu
Bezrobotni	84	845	9,9 %
Kobiety	54	615	8,8 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	64,3 %	72,8 %	
Mężczyźni	30	230	13 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	35,7 %	27,2 %	
Osoby do 25 roku życia	21	228	9,2 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	25,0 %	27,0 %	
Osoby długotrwale bezrobotne	31	372	8,3 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	36,9 %	44,0 %	
Osoby zamieszkałe na wsi	84	543	15,5 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	100,0 %	64,3 %	
Osoby powyżej 50 roku życia	14	149	9,4 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	16,7 %	17,6 %	
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	15	191	7,9 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	17,9 %	22,6 %	
Osoby samotnie wychowujące dziecko/ci	5	37	13,5 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	6,0 %	4,4 %	
Niepelnosprawni	0	30	0,0 %

<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	0,0 %	3,6 %	
Osoby bez prawa do zasiłku	75	750	10,0 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	89,3 %	88,8 %	
Osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy	5	57	8,8 %
<i>Udział do ogółu zarejestrowanych</i>	6,0 %	6,7 %	

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Powyższa tabela przedstawia zależność procentową udziału gminy w stosunku do powiatu w zakresie liczby bezrobotnych w poszczególnych kategoriach. Gmina Bralin zajmuje 9,9 % w udziale liczby osób pozostających bez pracy w powiecie kępińskim.

Programy, których pomysłodawcą był Urząd Pracy w Kępnie przyniosły wymierne rezultaty w postaci zwiększenia zatrudnienia, szkoleń oraz organizowaniu staży dla młodzieży kończącej szkoły. Jak przedstawia tabela 32 z takich form w gminie skorzystało 87 osób, co jest wynikiem zadowalającym. Niewątpliwie władze samorządowe powinny w dalszym ciągu organizować podobne formy zatrudnienia, aby przyniosły korzyści mieszkańcom całej społeczności, bowiem im więcej pracujących tym mniejsze obciążenie dla finansów gminy, regionu oraz całego kraju. Zaoszczędzone pieniądze można w ten sposób przeznaczyć na rozwój i działania inwestycyjne, nie natomiast zaspokojenie bieżących potrzeb społeczeństwa.

Tab. 31 – Liczba osób zaktywizowanych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w okresie od stycznia do września 2007 r.

	Gmina Bralin	Powiat kępiński	Udział % Gminy do Powiatu
Prace interwencyjne	6	46	13,0 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	6,9 %	6,2 %	
Roboty publiczne	14	86	16,3 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	16,1 %	11,7 %	
Podjęcie działalności gospodarczej	4	47	8,5 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	4,6 %	6,4 %	
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	10	91	11,0 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	11,5 %	12,3 %	
Szkolenia	24	205	11,7 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	27,6 %	27,8 %	
Staż pracy	28	232	12,1 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	32,2 %	31,4 %	
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1	11	9,1 %

<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	1,1 %	1,5 %	
Podjęcie pracy w ramach środków PFRON	0	0	0,0 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	0,0 %	0,0 %	
Prace społecznie użyteczne	0	20	0,0 %
<i>Udział do ogółu aktywnych form</i>	0,0 %	2,7 %	
Ogółem	87	738	11,8 %

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

6.9. Wykluczenie społeczne, wyrównanie szans na rynku pracy

Niepełnosprawność dotyczy sfery psychicznej, fizycznej i umysłowej człowieka. Osoby niepełnosprawne wymagają często dodatkowej specjalnej opieki medycznej, pielęgnacyjnej i edukacyjnej, w sytuacji, gdy rodzina sama nie jest w stanie jej zapewnić. Wywierają one duży wpływ na pozostałych członków rodziny, rzutują na ich finansową i emocjonalną sferę życia.

Tab. 32 – Osoby niepełnosprawne według płci, ekonomicznych grup wieku, poziomu wykształcenia oraz aktywności ekonomicznej (stan na 31 grudnia 2006r.)

Osoby niepełnosprawne:	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	104	63	41
W wieku przedprodukcyjnym	79	46	33
Produkcyjnym	17	12	5
Poprodukcyjnym	8	5	3
Z wykształceniem wyższym	9	2	7
Średnim	17	9	8
Zasadniczym zawodowym	16	6	10
Podstawowym	62	46	16
Pracujący	5	3	2
Bezrobotni	12	8	4
Nieustalony status na rynku pracy	87	52	35

Źródło: Urząd Gminy w Bralinie

Powyższa tabela obrazuje nam, znaczny procent osób niepełnosprawnych wśród dzieci i młodzieży oraz duży procent wśród osób z wykształceniem podstawowym. Wynika to prawdopodobnie z utrudnionego dostępu niepełnosprawnej

młodzieży do możliwości kształcenia. Na uwagę zasługuje również fakt, iż procent niepełnosprawnych bezrobotnych w ciągu roku 2007 zmalał do zera.

Zjawiska patologiczne w życiu społeczeństwa są często wywołane nadmiernym spożyciem alkoholu, co w konsekwencji doprowadza do różnego rodzaju negatywnych zachowań człowieka. Alkoholizm to jedno z głównych przyczyn niedostatku i przemocy w rodzinie. W Polsce występuje głównie w rodzinach ubogich, dotkniętych bezrobociem, konsekwencja jest często przemoc skierowana przeciwko kobietom i dzieciom.

Znaczna część gospodarstw domowych nie jest w stanie poradzić sobie ze swoimi problemami związanymi z brakiem dochodów i ubóstwem, więc korzysta z różnych form pomocy, zarówno materialnej, jak i w formie różnego rodzaju usług. Najbardziej potrzebują jej gospodarstwa utrzymujące się ze źródeł niezarobkowych – osoby bezrobotne, renciści oraz gospodarstwa domowe powiązane z rolnictwem. Najczęstszymi powodami trudnej sytuacji są: zbyt niskie dochody, wysokie koszty utrzymania mieszkania, brak możliwości zatrudnienia, długotrwała choroba lub niepełnosprawność w rodzinie. Na terenie Gminy Bralin grupami społecznymi, które wymagają wsparcia są rodziny wielodzietne i rodziny niepełne.

6.10. Identyfikacja problemów

- niski poziom dochodów
- ubożenie mieszkańców gminy
- starzenie się społeczeństwa
- brak szerokopasmowego Internetu w gminie
- poziom wykształcenia rolników nieadekwatny do potrzeb
- małą mobilność i aktywność w poszukiwaniu źródeł utrzymania
- mniejsze szanse zdobycia wyższego wykształcenia dla młodzieży z terenów wiejskich

7. Analiza SWOT

Analiza SWOT (z ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) to technika analityczna służąca do porządkowania informacji. Przedstawia w sposób uporządkowany i klarowny mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia występujące w analizowanym obiekcie, dokumencie, zjawisku. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie badania elementów składających się na ogólną wizję przedmiotu analizy.

Analiza SWOT wskazuje obszary, które są atutem i szansą, która powinna zostać dobrze wykorzystana dla rozwoju oraz te dziedziny, w których należy podjąć jeszcze dużo wysiłku, aby doprowadzić do zadowalającego efektu. Poniższe zestawienie stanowi makroanalizę SWOT w pięciu sferach: w kwestii istniejących uwarunkowań, infrastruktury technicznej, sferze gospodarczej i społecznej oraz w rolnictwie.

UWARUNKOWANIA

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Wewnętrzne		Zewnętrzne	
• rzeki i I i II klasie czystości • naturalne warunki sprzyjające rozwojowi agroturystyki i turystyki poznawczej • dobrze zachowane środowisko • korzystny mikroklimat • duża ilość obiektów zabytkowych i pomników przyrody • walory krajobrazowe • bogata fauna i flora • obszary chronionego krajobrazu • kompleks promocyjny „Lasy	• ubogie zasoby wody użytkowej • mało występujących surowców mineralnych • lasy w I strefie uszkodzeń przemysłowych • lasy o przeciętnej przydatności do rekreacji	• wzrost zainteresowania ludności wypoczynkiem na wsi • moda na wypoczynek weekendowy • dobra dostępność komunikacyjna • możliwość pozyskania funduszy unijnych na rozwój turystyki i ochronę środowiska • możliwość nawiązania współpracy z sąsiednimi gminami w zakresie promocji turystycznej • zalesianie nowych terenów	• postępujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego • zmiany klimatu (efekt cieplarniany, kwaśne deszcze) • niszcząca działalność człowieka prowadząca do eksploataowania zasobów naturalnych

Rychtałskie” • trasa turystyczna Bralin – Kobyla Góra • zwarte kompleksy leśne • liczne stawy i zbiorniki wodne			
--	--	--	--

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Wewnętrzne		Zewnętrzne	
• oczyszczalnia ścieków • zdrowociagowane wszystkie miejscowości w gminie • dobra sieć komunikacyjna • systematyczny wzrost dróg o nawierzchni twardej • całość gminy jest zelektryfikowana • cała gmina jest dostępna pod względem telekomunikacyjnym	• brak obiektów i urządzeń rekreacyjnych • brak rezerwatów przyrody • wyłączenie z ruchu kolejowego gminy • brak infrastruktury krajobrazowo – turystycznej (parkingi, oznakowania) • wyłączenie gminy z ruchu kolejowego	• możliwość pozyskiwania funduszy unijnych na inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej • możliwość pozyskania funduszy unijnych na inwestycje • planowany rozwój sieci kanalizacyjnej • wykorzystywanie nowoczesnych urządzeń ciepłowniczych • korzystanie z alternatywnych źródeł energii	• duża konkurencja samorządów przy ubieganiu się o środki unijne na rozwój infrastruktury technicznej • rosnące ceny materiałów budowlanych • zwiększenie kosztów budowy i modernizacji • wysokie koszty zastosowania alternatywnych źródeł energii

GOSPODARKA

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Wewnętrzne		Zewnętrzne	
• rosnąca liczba podmiotów gospodarczych • uruchomienie Gminnego Centrum Informacji • na terenie gminy działa motel,	• brak podmiotów działających w branży wypoczynkowo – turystycznej • brak programu promocji turystyczno –	• dogodne położenie komunikacyjne dla rozwoju gospodarczego • możliwość pozyskiwania funduszy unijnych dla wspomożenia	• drogie kredyty, trudny dostęp do kredytów preferencyjnych • obciążenie podatkowe utrudniające działalność

restauracje i kawiarnie • firmy z kapitałem zagranicznym • specjalistyczne firmy z branży meblarskiej	rekreacyjnego gminy • małe zróżnicowanie sektorów produkcji	rozwoju firm • wzrastające zapotrzebowanie na usługi agroturystyczne • działające firmy z udziałem kapitału zagranicznego • systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych	przedsiębiorstw • niska siła nabywcza polskiego społeczeństwa • niebezpieczeństwo pogorszenia się koniunktury na rynku meblarskim • trudność konkurowania na rynku unijnym (małe przedsiębiorstwa)
---	--	--	---

ROLNICTWO

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Wewnętrzne		Zewnętrzne	
• programy rolno – środowiskowe • przewaga prywatnej własności gruntów • istnienie tradycji produkcji rolniczej	• niska jakość gleb • niewielki udział gleb wysokich klas • potrzeba zastosowania intensywnych zabiegów • mała liczba podmiotów prowadzących działalność przetwórczą • niedoinwestowanie urządzeń i w gospodarstwach rolnych	• zakładanie gospodarstw agroturystycznych • wzrost zainteresowania produkcją ekologiczną • możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na rozwój gospodarstw rolnych • tworzenie się grup producenckich	• ograniczona możliwość upraw • niska opłacalność produkcji rolniczej • duża konkurencja na rynku produktów rolnych • przywiązanie do tradycyjnych form gospodarowania na wsi • niedostateczna wiedza rolników o środkach unijnych i sposobach ich pozyskania

SFERA SPOŁECZNA

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Wewnętrzne		Zewnętrzne	
• niski poziom przestępczości • zerowy wskaźnik bezrobocia w grupie niepełnosprawnych • dobry dostęp do edukacji (przedszkola, szkoły, gimnazjum)	• niski poziom wykształcenia wśród mieszkańców gminy • brak powszechnego dostępu do Internetu • duży procent osób zagrożonych	• możliwość korzystania z programów operacyjnych • rozwój kształcenia ustawicznego oraz nauki na odległość (e-learning) • sprawny system	• starzenie się społeczeństwa • migracja młodzieży – edukacja, poszukiwanie pracy • ubożenie społeczeństwa • niewystarczające dotacje i subsydia

• działalność klubu sportowego • biblioteka gminna • kino w Bralinie • dodatni przyrost naturalny w gminie	• długotrwałym bezrobociem • poziom wykształcenia rolników nieadekwatny do potrzeb	aktywizacji bezrobotnych	na oświatę i kulturę
--	--	--------------------------	----------------------

8. Sformułowanie celów dla gminy

CEL GŁÓWNY:

Poprawa jakości infrastruktury gminy, struktury wykształcenia, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Promocja gminy i jej produktów
2. Poprawa jakości oraz ochrona środowiska naturalnego
3. Poprawa infrastruktury drogowej
4. Poprawa jakości kształcenia i dostępu do wiedzy oraz budowanie społeczeństwa informacyjnego (e-government)
5. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców związanych z zapewnieniem warunków do aktywnego, masowego uprawiania sportu
6. Zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców
7. Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej
8. Stworzenie lepszych warunków życiowych mieszkańców gminy (infrastruktura społeczna)

9. Lista zadań

Dzięki przeprowadzonej analizie SWOT określono najbardziej istotne problemy i zadania priorytetowe dla Gminy Bralin. Prace nad identyfikacją problemów i zadań gminy prowadzone były poprzez partycypację i konsultacje społeczne.

Przedstawione niżej inwestycje są odpowiedzią na cele, jakie Gmina Bralin ma zamiar zrealizować. Są one wynikiem potrzeb, które gmina zamierza zaspokoić w przedziale czasowym 2007 – 2013.

Lista zadań przyjętych do realizacji w latach 2007 – 2013:

Nr zadania	Nazwa zadania
1	Szerokopasmowy dostęp do Internetu dla Gminy Bralin
2	Budowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Książęcej
3	Termomodernizacja Urzędu Gminy w Bralinie
4	Budowa Hali Sportowej przy Gimnazjum w Bralinie
5	Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie – VIII, IX etap
6	Budowa kanalizacji Chojęcin Szum (przedłużenie ulicy Wrocławskiej oraz projektowane osiedle mieszkaniowe przy Motelu „Za Miedzą”)
7	Dostosowanie stadionu sportowego w Bralinie do wymogów PZPN
8	Rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Bralinie
9	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Bralinie
10	Budowa kanalizacji sanitarnej w Mnichowicach
11	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej
12	Budowa ulic: Zielonej, 21 stycznia, Błotnej, Kwiatowej, Krótkiej, Dirbachów, Piłsudskiego i dróg gminnych
13	Odrestaurowanie zabytkowej ulicy 3-Maja w Bralinie
14	Adaptacja kościoła poewangelickiego w Bralinie na budynek kulturalno- edukacyjny z biblioteką
15	Kanalizacja ul. Leśnej w Bralinie, Taboru Małego, Taboru Wielkiego i Goli
16	Program przydomowych oczyszczalni ścieków dla pozostałej części gminy nieprzewidzianej kanalizowaniem
17	Tworzenie centrum miejscowości Bralin
18	Rozbudowa Domu Ludowego w Mielęcinie
19	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Chojęcinie Szum
20	Modernizacja przedszkola „Kwiaty Polskie” w Bralinie
21	Rozbudowa remizy OSP w Bralinie

Poniższe zestawienie przedstawia projekty inwestycyjne wraz z uzasadnieniem słuszności ich wyboru i celami, które gmina Bralin zamierza osiągnąć oraz rezultatami, czyli pozytywnym oddziaływaniem na poszczególne dziedziny życia mieszkańców gminy.

Cel szczegółowy: PROMOCJA GMINY I JEJ PRODUKTÓW

Zadanie 13: Odrestaurowanie zabytkowej ulicy 3-Maja w Bralinie

UZASADNIENIE: Odnowienie zabytkowej ulicy w Bralinie jest działaniem, które ma zapewnić gminie zachowanie dziedzictwa kulturowego. Działanie to przyczyni się

do właściwego funkcjonowania mieszkańców gminy w obrębie ulicy 3-Maja bez kolidowania z walorami zabytkowymi obszaru.

Cele:

- Przełożenie obecnie istniejącego bruku oraz regulacja podbudowy drogi

Oczekiwane rezultaty:

- Zachowanie w dobrym stanie obiektu zabytkowego
- Usprawnienie przemieszczania się mieszkańców oraz turystów odwiedzających gminę
- Promocja gminy

Beneficjenci: mieszkańcy gminy i ewentualni turyści

Czas realizacji: 2009 rok

Planowany koszt: 375 000 zł

Zadanie 17: Tworzenie centrum miejscowości Bralin

UZASADNIENIE: Inwestycja znajduje się aktualnie w fazie realizacji z udziałem środków unijnych. Na całkowite zrealizowanie składają się takie działania jak: rozbiórka stodoły, budowa parkingu, chodnika, usytuowanie placu zabaw i odrestaurowanie pomnika.

Cele:

- Stworzenie reprezentacyjnego centrum miejscowości Bralin

Oczekiwane rezultaty:

- Promocja gminy
- Usprawnienie ruchu drogowego
- Poprawa bezpieczeństwa pieszych
- Stworzenie miejsca zabaw dla dzieci
- Umacnianie tożsamości narodowej (odrestaurowanie pomnika)

Beneficjenci: mieszkańcy gminy i ewentualni turyści

Czas realizacji: 2007 – 2008

Planowany koszt: 199 000 zł

**Cel szczegółowy: POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA
NATURALNEGO**

Zadanie 2: Budowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Książęcej

UZASADNIENIE: Nowa Wieś Książęca nie posiada kanalizacji sanitarnej, dlatego też zachodzi potrzeba jej budowy. Przyniesie to korzyści zarówno mieszkańcom sołectwa jak i odciąży środowisko naturalne.

Cele:

- Objęcie kanalizacją terenu gminy
- Ochrona zdrowia ludności
- Zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem środowiska

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa środowiska naturalnego
- Lepsza jakość życia dla mieszkańców gminy

Beneficjenci: Lokalna społeczność gminy oraz potencjalni nowi nabywcy gruntów

Czas realizacji: 2009 – 2010

Planowany koszt: 1 500 000, 00 zł

Zadanie 3: Termomodernizacja Urzędu Gminy w Bralinie

UZASADNIENIE: Dzięki ociepleniu budynku Urzędu Gminy zdecydowanie zmniejszą się koszty eksploatacji budynku. Zaoszczędzone w ten sposób środki, które w dłuższym okresie czasu można przeznaczyć na rozwój gminy.

Cele:

- Ocieplenie budynku
- Wprowadzenie oszczędniejszego systemu ogrzewania
- Zdrowie pracowników UG oraz interesantów

Oczekiwane rezultaty:

- Zmniejszenie rachunków za ogrzewanie
- Dłuższa żywotność budynku
- Zabezpieczenie przed wilgocią i niszczeniem elewacji

Beneficjenci: Pracownicy i petenci obsługiwani w UG Bralin

Czas realizacji: 2007 – 2009

Planowany koszt: 762 000, 00 zł

Zadanie 5: Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie – VIII, IX etap

UZASADNIENIE: W chwili obecnej pozostaje do zrealizowania etap VIII i IX budowy kanalizacji sanitarnej w Bralinie.

Cele:

- Zrealizowanie w pełni projektu mającego na celu budowę kanalizacji w gminie

Oczekiwane rezultaty:

- poprawa stanu zdrowia ludności
- wzrost atrakcyjności gminy pod względem inwestycyjnym
- ochrona wód powierzchniowych
- ochrona środowiska przed naturalnym skażeniem
- rozwój turystyki i agroturystyki

Beneficjenci: Mieszkańcy gminy i potencjalni nabywcy gruntów

Czas realizacji: 2007 – 2008

Planowany koszt: 1 678 000 zł

Zadanie 6: Budowa kanalizacji Chojęcin Szum (przedłużenie ulicy Wrocławskiej oraz projektowane osiedle mieszkaniowe przy Motelu „Za Miedzą”)

UZASADNIENIE: Wykonanie kanalizacji w miejscowości Chojęcin Szum wzdłuż ulicy Wrocławskiej oraz na projektowanym osiedlu mieszkaniowym jest inwestycją o charakterze szeroko rozwojowym, bowiem przedsięwzięcie przyniesie wymierne korzyści mieszkańcom gminy oraz będzie motorem napędowym dla miejscowości. Efekty zrealizowanej inwestycji przyczynią się do wzrostu zainteresowania terenami wyposażonymi są w sieć kanalizacyjną.

Cele:

- budowa kanalizacji w miejscowości Chojęcin Szum

Oczekiwane rezultaty:

- zwiększenie atrakcyjności miejscowości pod względem inwestycyjnym
- poprawa stanu zdrowia społeczności lokalnej
- ochrona wód powierzchniowych

Beneficjenci: mieszkańcy miejscowości Chojęcin Szum oraz osoby zainteresowane zakupem mieszkań na projektowanym osiedlu

Czas realizacji: 2007 r., 2009 r.

Planowany koszt: 560 000 zł

Zadanie 9: Modernizacja stacji uzdatniania wody w Bralinie

UZASADNIENIE: Poprzez modernizację stacji uzdatniania w miejscowości Bralin poprawi się jakość wody wydobywanej do celów użytkowych.

Cele:

- wymiana układu pomp i zbiorników

Oczekiwane rezultaty:

- poprawa jakości wody użytkowej
- zwiększenie atrakcyjności miejscowości Bralin

Beneficjenci: mieszkańcy gminy i potencjalni nabywcy nowych gruntów

Czas realizacji: 2010 rok

Planowany koszt: 320 000 zł

Zadanie 10: Budowa kanalizacji sanitarnej w Mnichowicach

UZASADNIENIE: Brak kanalizacji sanitarnej wpływa w sposób negatywny na możliwości rozwojowe gminy. Zapewnienie gminie dostępu do kanalizacji to działanie szeroko rozwojowe i przyszłościowe, bowiem inwestowanie w infrastrukturę techniczną jest podstawą przy analizowaniu i podejmowaniu decyzji o zakupie nieruchomości lub terenie inwestycyjnym.

Cele:

- utworzenie sieci kanalizacyjnej na obszarze miejscowości Mnichowice

Oczekiwane rezultaty:

- poprawa stanu zdrowia ludności
- wzrost atrakcyjności miejscowości

- ochrona wód powierzchniowych
- ochrona środowiska przed naturalnym skażeniem
- rozwój turystyki i agroturystyki

Beneficjenci: mieszkańcy gminy oraz potencjalni nabywcy terenów w miejscowości Mnichowice

Czas realizacji: 2011 – 2012

Planowany koszt: 1 600 000 zł

Zadanie 11: Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej

UZASADNIENIE: Dzięki zrealizowaniu inwestycji ocieplenia budynków szkół w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej znacznie zmniejszą się koszty

Budynki szkół w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej wymagają ocieplenia ze względu na znaczne straty energii cieplnej, szczególnie w okresie zimowym.

Cele:

- ocieplenie budynków Szkół Podstawowych
- ochrona zdrowia dzieci, młodzieży i pracowników szkół
- zabezpieczenie budynków przed niszczeniem i wilgocią

Oczekiwane rezultaty:

- Zmniejszenie rachunków za ogrzewanie
- Zabezpieczenie przed wilgocią i niszczeniem elewacji
- Dłuższa żywotność budynku

Beneficjenci: mieszkańcy gminy – dzieci, młodzież ucząca się w szkołach, nauczyciele i pracownicy szkoły

Czas realizacji: 2009 – 2012

Planowany koszt: 1 600 000 zł

Zadanie 15: Kanalizacja ul. Leśnej w Bralinie, Taboru Małego, Taboru Wielkiego i Goli

UZASADNIENIE: Brak kanalizacji na ul. Leśnej w Bralinie, w Taborze Małym, Taborze Wielkim i w miejscowości Gola znacznie utrudnia funkcjonowanie mieszkańcom tych miejscowości.

Cele:

- Podłączenie do sieci kanalizacyjnej wyżej wymienionych miejsc w gminie Bralin

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa jakości środowiska naturalnego
- Zmniejszenie zanieczyszczania okolicznych rzek
- Poprawa zdrowia mieszkańców gminy

Beneficjenci: mieszkańcy gminy

Czas realizacji: 2012 – 2013

Planowany koszt: 2 622 000 zł

Zadanie 16: Program przydomowych oczyszczalni ścieków dla pozostałej części gminy nie przewidzianej kanalizowaniem

UZASADNIENIE: Gospodarstwa domowe, które nie są objęte siecią kanalizacyjną, mają możliwość pozyskania środków na zbudowanie własnych przydomowych oczyszczalni ścieków. Program przewiduje zaangażowanie w przedsięwzięcie środków unijnych (75%) oraz gminnych (15%) i w niewielkiej części wkładu własnego mieszkańców (10%).

Cele:

- zbudowanie przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców gminy

Oczekiwane rezultaty:

- poprawa stanu czystości zbiorników wodnych, pól, łąk i gleb
- wzrost atrakcyjności miejscowości
- poprawa stanu środowiska

Beneficjenci: mieszkańcy gminy

Czas realizacji: 2008 – 2011

Planowany koszt: 361 000 zł

Cel szczegółowy: POPRAWA STANU DRÓG

Zadanie 12: Budowa ulic: Zielonej, 21 stycznia, Błotnej, Kwiatowej, Krótkiej, Dirbachów, Piłsudskiego i dróg gminnych

UZASADNIENIE: Dobrej jakości drogi są jednym z elementów sprzyjających rozwojowi gospodarczemu gminy. Dlatego też zadaniem gminy jest zmodernizowanie ulic, budowa ciągów pieszo – jezdnych, chodników. Drogi gminne będą budowane w trzech technologiach. Drogi wyznaczone w realizacji zadania są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców gminy.

Cele:

- Budowa dróg w gminie,
- Budowa ciągów pieszo – jezdnych
- Zbudowanie chodników z kostki

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa jakości korzystania z dróg gminnych
- Większa szansa pozyskania nowych inwestorów
- Zwiększenie przewagi konkurencyjnej wśród gmin ościennych
- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
- Zwiększenie możliwości organizowania turystyki pieszo – jezdnej

Beneficjenci: mieszkańcy i turyści odwiedzający gminę, interesanci oraz potencjalni inwestorzy

Czas realizacji: 2008 – 2013

Planowany koszt: 5 096 000 zł

Zadanie 19: Modernizacja oświetlenia ulicznego w Chojęcinie Szum

UZASADNIENIE: Modernizacja oświetlenia należy do zadań gminy i jest niezbędnym działaniem przyczyniającym się do poczucia bezpieczeństwa na drodze. Służy również pieszym poruszającym się po poboczu lub chodniku.

Cele:

- zmodernizowanie oświetlenia w miejscowości Chojęcinie Szum – budowa linii elektrycznej wraz z słupami oświetleniowymi (8 szt.)

Oczekiwane rezultaty:

- poprawa bezpieczeństwa na drodze, zarówno pieszych jak i prowadzących pojazdami

Beneficjenci: mieszkańcy gminy oraz osoby przyjezdne i turyści

Czas realizacji: 2008 rok

Planowany koszt: 60 000 zł

**Cel szczegółowy: POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA I DOSTĘPU DO
WIEDZY ORAZ BUDOWANIE SPOŁECZEŃSTWA
INFORMACYJNEGO (E-GOVERNMENT)**

Zadanie 1: Szerokopasmowy dostęp do Internetu dla Gminy Bralin

UZASADNIENIE: Dostęp do nowoczesnych technologii i źródeł informacji ułatwia poruszanie się na wielu płaszczyznach takich jak np. poszukiwanie pracy czy nauka. Stanowi on możliwość rozwoju nie tylko gminy, ale każdego mieszkańca wpływając na poszerzenie horyzontów i ułatwiając dostęp do nowoczesnych nośników informacji.

Cele:

- Ułatwienie dostępu do najnowszych informacji
- Usprawnienie komunikacji w gminie
- Zwiększenie możliwości edukacyjnych mieszkańców
- Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańcom gminy

Oczekiwane rezultaty:

- Usprawnienie pracy w instytucjach gminnych
- Zwiększenie zatrudnienia
- Zmniejszenie patologii społecznych

Beneficjenci: Lokalna społeczność – mieszkańcy gminy Bralin

Czas realizacji: 2010 – 2013

Planowany koszt: 3 318 000.00 zł

**Cel szczegółowy: ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW
ZWIĄZANYCH Z ZAPEWNIENIEM WARUNKÓW DO AKTYWNEGO,
MASOWEGO UPRAWIANIA SPORTU**

Zadanie 4: Budowa Hali Sportowej przy Gimnazjum w Bralinie

UZASADNIENIE: Inwestowanie w rozwój fizyczny dzieci i młodzieży jest zadaniem koniecznym aby poprawie uległy obecnie niepokojące wyniki badań przeprowadzanych wśród tych grup społecznych a które wykazują duży odsetek skrzywień kręgosłupa, otyłości i słabej sprawności fizycznej młodych ludzi. Z tego też powodu zasadnym jest przeznaczenie tego typu inwestycji również dla dorosłych. Zasadnym jest również fakt, iż bez odpowiedniego zaplecza sportowego nie mają szans ujawniać się talenty wśród młodych, być może przyszłych sportowców. Niezbędnym zatem działaniem samorządów jest inwestowanie w bazę sportową, co znajdzie również swoje odzwierciedlenie w zmniejszeniu liczby patologii występujących w gminie.

Cele:

- Budowa hali sportowej
- Inwestowanie w rozwój fizyczny mieszkańców gminy

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa stanu zdrowia dzieci, młodzieży i dorosłych
- Lepsze wyniki w zawodach
- Zmniejszenie liczby osób objętych patologią w gminie

Beneficjenci: Mieszkańcy gminy oraz goście przybyli na zawody sportowe

Czas realizacji: 2012 – 2013

Planowany koszt: 4 880 000, 00 zł

Zadanie 7: Dostosowanie stadionu sportowego w Bralinie do wymogów PZPN

UZASADNIENIE: Celem projektu jest przygotowanie stadionu do wymogów III – IV ligowych i zagospodarowanie terenu stadionu.

Cele:

- Spełnienie wymogów PZPN w zakresie dostosowań stadionu sportowego

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie atrakcyjności gminy
- Możliwość organizowania meczy piłkarskich
- Wzrost zadowolenia mieszkańców gminy

Beneficjenci: mieszkańcy gminy oraz goście przybyli na zawody sportowe

Czas realizacji: 2008 rok

Planowany koszt: 75 000 zł

**Cel szczegółowy: ZASPOKOJENIE POTRZEB KULTURALNYCH
MIESZKAŃCÓW GMINY**

Zadanie 14: Adaptacja kościoła poewangelickiego w Bralinie na budynek kulturalno-edukacyjny z biblioteką

UZASADNIENIE: Mieszkańcy gminy poprzez zrealizowanie inwestycji zyskają miejsce służące rozwojowi kulturalnemu oraz edukacji. Zamierzeniem jest przystosowanie kościoła w taki sposób, aby możliwe było odbywanie się w nim zajęć kulturalnych i nauki. Ponadto w budynku ma powstać również biblioteka, która będzie służyć mieszkańcom całej gminy.

Cele:

- Kompleksowy remont wraz z montażem instalacji elektrycznej i centralnym ogrzewaniem

Oczekiwane rezultaty:

- Rozwój dzieci i młodzieży
- Większe szanse na kształcenie się mieszkańców gminy
- Dostęp do księgozbioru biblioteki

Beneficjenci: mieszkańcy, głównie dzieci i młodzież z terenów gminy

Czas realizacji: 2013 rok

Planowany koszt: 244 000 zł

Zadanie 18: Rozbudowa Domu Ludowego w Mielęcinie

UZASADNIENIE: Rozbudowa Domu Ludowego w Mielęcinie przyczyni się do poprawy warunków socjalnych obiektu oraz umożliwi wykorzystywanie obiektu w celu przyjęcia na noclegi turystów i gości spoza miejscowości.

Cele:

- Rozbudowa o zaplecze socjalne – kuchnia i łazienki oraz montaż centralnego ogrzewania

Oczekiwane rezultaty:

- Możliwość przyjmowania turystów i gości spoza terenu miejscowości
- Zwiększenie atrakcyjności Domu Ludowego
- Większe możliwości użytkowe obiektu

Beneficjenci: mieszkańcy gminy oraz turyści

Czas realizacji: 2008 rok

Planowany koszt: 400 000 zł

Zadanie 21: Rozbudowa remizy OSP w Bralinie

UZASADNIENIE: Rozbudowa remizy OSP w Bralinie będzie elementem integrującym społeczność lokalną oraz pobudzającym do wspólnego działania. Obecnie remiza jest miejscem spotkań młodych ludzi zainteresowanych pracą strażaka jak i również osób wykonujących tę profesję. Poprzez wspólne działania, projekty i spotkania kształtuje się w nich postawy obywatelskie i służy integracji.

Cele:

- dobudowa pomieszczenia dla hufca OSP Bralin do istniejącego budynku remizy oraz zagospodarowanie przyległego terenu

Oczekiwane rezultaty:

- integracja lokalnej społeczności
- kształtowanie w młodych ludziach odpowiedzialności i poczucia przynależności do regionu
- powstanie miejsce spotkań do pożytecznego spędzania wolnego czasu

- zmniejszenie patologii społecznych

Beneficjenci: mieszkańcy gminy

Czas realizacji: 2011 rok

Planowany koszt: 500 000 zł

**Cel szczegółowy: ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO OPIEKI
ZDROWOTNEJ**

Zadanie 8: Rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Bralinie

UZASADNIENIE: Celem jest generalna przebudowa obecnego budynku Ośrodka Zdrowia lub wybudowanie nowego obiektu.

Cele:

- Zapewnienie mieszkańcom gminy dogodnych warunków korzystania, że służby zdrowia

Oczekiwane rezultaty:

- Lepsza jakość korzystania z opieki zdrowotnej

Beneficjenci: mieszkańcy gminy

Czas realizacji: 2008 rok

Planowany koszt: 610 000 zł

**Cel szczegółowy: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
GMINY**

Zadanie 20: Modernizacja przedszkola „Kwiaty Polskie” w Bralinie

UZASADNIENIE: Zmodernizowanie obiektu przedszkola w Bralinie jest krokiem ku rozwojowi i unowocześnieniu infrastruktury społecznej. Celem projektu jest wykonanie gruntownego remontu, m.in. kuchni i toalet, wymiana urządzeń służących

do ogrzewania budynku na nowocześniejsze oraz zagospodarowanie obszaru przedszkola.

Cele:

- Zadbanie o budynek przedszkola gminnego

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa jakości życia mieszkańców
- Zabezpieczenie budynku przed niszczeniem i wilgocią
- Usunięcie nieefektywnych metod ogrzewania
- Zmodernizowanie obiektów sanitarnych

Beneficjenci: mieszkańcy gminy, głównie dzieci uczęszczające do przedszkola oraz ich rodzice, nauczyciele

Czas realizacji: 2009 – 2011

Planowany koszt: 300 000 zł

Zadania ogólne dla gminy

Ponadto widzi się potrzebę podjęcia działań interwencyjnych na rzecz aktywizacji lokalnej społeczności. Wynika to z rozwarstwienia i stworzonych podziałów społecznych ze względu na status ekonomiczny. Zauważa się takie sytuacje w postaci izolacji osób długotrwale bezrobotnych. Rozwiązaniem takich problemów mogłyby być różnego rodzaju programy i szkolenia współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Podstawą do współfinansowania są dobrze przygotowane projekty oraz prawidłowo uzasadnione argumenty przemawiające za tym, iż niezbędne jest podjęcie działań prowadzących do poprawy sytuacji społeczności lokalnej.

Na poszczególnych poziomach edukacji dostrzega się konieczność przeprowadzania dodatkowych działań prowadzących do informowania i uświadamiania dzieciom, uczniom, a także dorosłym jak ważne jest kształtowanie postaw ekologicznych. W tym celu za zasadne można by uznać projekty prowadzące do podniesienia świadomości ekologicznej, w tym zajęcia promujące ekologiczny styl życia oraz informujące o zagrożeniach, które pojawiają się w związku z coraz większą ingerencją człowieka w środowisko naturalne. Młodzież może korzystać z programów

skierowanych specjalnie dla nich, takich jak: Program Młodzież, Sokrates, Leonardo da Vinci czy Sokrates – Comenius.

Na obszarze gminy Bralin działa Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, który zrzesza 650 członków. Organizacja zajmuje się opieką i pomocą oraz organizacją wypoczynku jego członkom. Największą przeszkodą, jaką napotyka na swojej drodze jest brak środków finansowych. Odpowiedzią na te problemy może być współfinansowanie z Funduszu dla Organizacji Pozarządowych. Został on ustanowiony w ramach Mechanizmów Finansowych i przeznaczony jest dla organizacji pozarządowych na realizację przedsięwzięć o charakterze niedochodowym, przyczyniających się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zwiększenia roli społeczeństwa obywatelskiego w Polsce oraz zacieśniania współpracy pomiędzy Polską a Państwami – Darczyńcami (Norwegia, Islandia, Liechtenstein). Budżet FOP stanowi 7% kwoty przeznaczonej dla Polski w ramach Mechanizmów Finansowych i wynosi 37,8 milionów euro. Środki te będą dystrybuowane w ramach otwartych konkursów projektów organizowanych w latach 2007 – 2009.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013 przeznacza znaczną kwotę środków na rozwój turystyki oraz inwestycje w infrastrukturę turystyczną. Szansą dla gminy Bralin będzie pozyskanie środków na stworzenie warunków do rozwoju agroturystyki, jednakże pozyskiwać mogą je mieszkańcy, nie natomiast gmina jako jednostka samorządowa. Zadaniem gminy w tym przypadku jest dostarczenie informacji osobom zainteresowanym otrzymaniem dofinansowania.

Idealnym instrumentem pomocy unijnej dla gminy wiejskiej jest Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich. Przewiduje on m.in.: wsparcie konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, zrównoważone gospodarowanie zasobami gruntów rolnych i leśnych, dywersyfikację ekonomiczną obszarów wiejskich i podniesienie jakości życia na obszarach wiejskich.

10. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w latach 2007 – 2013

Aby przyczynić się do rozwoju Gminy Bralin władze samorządowe przyjęły do realizacji następujące projekty i działania, które mają za zadanie podnieść jakość życia na terenie Gminy Bralin. Będą one niewątpliwie motorem rozwoju dla tego obszaru oraz przyczynią się do wzrostu liczby inwestycji i w konsekwencji do zwiększenia konkurencyjności Gminy Bralin w stosunku do gmin ościennych.

Cel szczegółowy: PROMOCJA GMINY I JEJ PRODUKTÓW

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
13	Odrestaurowanie zabytkowej ulicy 3-Maja w Bralinie	375 000				375 000			
17	Tworzenie centrum miejscowości Bralin	199 000	100 000	99 000					

Przykładowe źródła finansowania: **Program Rozwoju obszarów Wiejskich (PROW)** – Oś Priorytetowa 3 (Społeczna) – Działanie 4: Ochrona, podnoszenie jakości i zarządzanie dziedzictwem kulturowym, Działanie 6: Odnowa wsi i rozwój, ochrona i podniesienie jakości wiejskiego dziedzictwa kulturowego; **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet V: Działanie 5.4. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego: Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej oraz Priorytet V: Działanie 5.5.: Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego; **Środki własne**

Cel szczegółowy: POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2	Budowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Książęcej	1 500 000			1 000 000	500 000			
3	Termomodernizacja Urzędu gminy w Bralinie	762 000	30 000	488 000	244 000				
5	Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie – VIII, IX etap	1 678 000	878 000	800 000					
6	Budowa kanalizacji Chojęcin Szum (przedłużenie ulicy Wrocławskiej oraz projektowane osiedle mieszkaniowe przy Motelu „Za Miedzą”)	560 000	60 000		500 000				
9	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Bralinie	320 000				320 000			

10	Budowa kanalizacji sanitarnej w Mnichowicach	1 600 000					600 000	1 000 000	
11	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej	1 159 000			244 000	427 000	244 000	244 000	
15	Kanalizacja ul. Leśnej w Bralinie, Taboru Małego, Taboru Wielkiego i Goli	2 622 000						122 000	2 500 000
16	Program przydomowych oczyszczalni ścieków dla pozostałej części gminy nieprzewidzianej kanalizowaniem	361 000		61 000	100 000	100 000	100 000		

Przykładowe źródła finansowania: **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet III: Środowisko przyrodnicze – Działanie 3.4.: Gospodarka wodno – ściekowa; **PO Infrastruktura i Środowisko** – Oś Priorytetowa 1: Gospodarka wodno – ściekowa; **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**; **Środki własne**

Cel szczegółowy: POPRAWA STANU DRÓG

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
12, 19	Budowa ulic: Zielonej, 21 stycznia, Błotnej, Kwiatowej, Krótkiej, Dirbachów, Piłsudskiego i dróg gminnych wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego w Chojęcinie Szum	5 156 000	895 000	620 000	1 045 000	780 000	840 000	976 000

Przykładowe źródła finansowania: **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet II: Infrastruktura komunikacyjna – Działanie 2.2.: Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi powiatowe i gminne); **Środki własne**

**Cel szczegółowy: POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA I DOSTĘPU DO WIEDZY ORAZ BUDOWANIE
SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO (E-GOVERNMENT)**

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata			
			2010	2011	2012	2013
1	Szerokopasmowy dostęp do Internetu dla Gminy Bralin	3 318 000	793 000	793 000	793 000	939 000

Przykładowe źródła finansowania: **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet II: Infrastruktura komunikacyjna – Działanie 2.7.: Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego; **Środki własne**

**Cel szczegółowy: ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW ZWIĄZANYCH Z ZAPEWNIENIEM WARUNKÓW DO
AKTYWNEGO, MASOWEGO UPRAWIANIA SPORTU**

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
4	Budowa Hali Sportowej przy Gimnazjum w Bralinie	4 880 000					2 440 000	2 440 000
7	Dostosowanie stadionu sportowego w Bralinie do wymogów PZPN	75 000	75 000					

Przykładowe źródła finansowania: **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet VI: Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1. Infrastruktura na obszarach turystycznych; **Środki własne**

Cel szczegółowy: ZASPOKOJENIE POTRZEB KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
14	Adaptacja kościoła poewangelickiego w Bralinie na budynek kulturalno-edukacyjny z biblioteką	244 000						244 000
18	Rozbudowa Domu Ludowego w Mielęcinie	400 000	400 000					
21	Rozbudowa remizy OSP w Bralinie	500 000					500 000	

Przykładowe źródła finansowania: **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet V: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego, Działanie 5.4. Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej; **Środki własne**

Cel szczegółowy: ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO OPIEKI ZDROWOTNEJ

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata					
			2007	2008	2009	2010	2011	2012
8	Rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Bralinie	610 000		610 000				

Przykładowe źródła finansowania: **Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO)** – Priorytet V: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego, Działanie 5.3. Poprawa warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w województwie; **Środki własne**

Cel szczegółowy: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY

Nr inwestycji	Zadanie	Łączny koszt	Koszt realizacji projektu z podziałem na lata					
			2007	2008	2009	2010	2011	2012
20	Modernizacja przedszkola „Kwiaty Polskie” w Bralinie	300 000			100 000	100 000	100 000	

Przykładowe źródła finansowania: **Program Rozwoju obszarów Wiejskich (PROW)** – Oś Priorytetowa 3 (Społeczna) – Działanie 3.4. Odnowa i rozwój wsi.

11. Wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Pomiar osiąganych wskaźników odbywać się będzie na poziomie poszczególnych zadań. Dla poszczególnych projektów przyjęte zostały ramowe zestawy wskaźników, które obrazować będą przebieg procesu wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego.

Nazwa zadania objętego interwencją Planu Rozwoju Lokalnego	Wskaźniki osiągnięć planu		
	Produkt	Rezultat	Oddziaływanie
Szerokopasmowy dostęp do Internetu dla Gminy Bralin	liczba stanowiska z dostępem do szerokopasmowego Internetu (szt.)	- skrócenie czasu w załatwianiu spraw (minuty) - liczba osób korzystających z nauki na odległość (e-learning)	- liczba mieszkańców wykorzystujących technologie informatyczne (os.) - liczba spraw załatwionych on-line (szt.)
Budowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Książęcej	długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (km)	liczba gospodarstw domowych/budynków w podłączonych do kanalizacji sanitarnej (szt.)	- poprawa stanu środowiska - ilość oczyszczonych ścieków (m3) - poprawa stanu środowiska naturalnego - klasa czystości wód - wzrost atrakcyjności gminy
Termomodernizacja Urzędu Gminy w Bralinie	powierzchnia obiektu przeznaczonego do termomodernizacji (m²)	zabezpieczenie budynku	obniżenie kosztu utrzymania budynku (zł)
Budowa Hali Sportowej przy Gimnazjum w Bralinie	powierzchnia nowo wybudowanego obiektu (m²)	liczba osób korzystających z obiektu (os.)	- liczba imprez sportowych (szt.) - wzrost atrakcyjności gminy
Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie – VIII, IX etap	długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (km)	liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej (szt.)	- poprawa stanu środowiska - ilość oczyszczonych ścieków (m3) - poprawa stanu środowiska naturalnego - klasa czystości wód - wzrost atrakcyjności gminy
Budowa kanalizacji	długość	liczba gospodarstw	poprawa stanu

Chojęcin Szum (przedłużenie ulicy Wrocławskiej oraz projektowane osiedle mieszkaniowe przy Motelu „Za Miedzą”)	wybudowanej kanalizacji (km)	domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej (szt.) ▪ liczba nowych mieszkańców na osiedlu mieszkaniowym	środowiska ▪ ilość oczyszczonych ścieków (m3) ▪ poprawa stanu środowiska naturalnego ▪ klasa czystości wód ▪ wzrost atrakcyjności gminy
Dostosowanie stadionu sportowego w Bralinie do wymogów PZPN	▪ wielkość obiektu do przystosowania w ramach wymogów PZPN (m ²)	▪ liczba osób korzystających z obiektu (os.)	▪ liczba imprez sportowych (szt.) ▪ wzrost atrakcyjności gminy ▪ wzrost znaczenia stadionu sportowego w Bralinie
Rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Bralinie	▪ powierzchnia przebudowy obecnego obiektu lub budowy nowego (m ²)	▪ liczba pacjentów korzystających z Ośrodka Zdrowia (os.) ▪ poprawa dostępności służby zdrowotnej (os)	▪ poprawa warunków korzystania z opieki zdrowotnej ▪ koszty utrzymania zmodernizowanego lub nowego budynku (zł)
Modernizacja stacji uzdatniania wody w Bralinie	▪ wielkość zmodernizowanej stacji uzdatniania wody	▪ liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej (szt.)	▪ poprawa jakości wody użytkowej (lepsze wskaźniki składu wody) ▪ poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy
Budowa kanalizacji sanitarnej w Mnichowicach	▪ długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (km)	▪ liczba gospodarstw domowych/budynków w podłączonych do kanalizacji sanitarnej (szt.)	▪ poprawa stanu środowiska ▪ ilość oczyszczonych ścieków (m3) ▪ poprawa stanu środowiska naturalnego ▪ klasa czystości wód ▪ wzrost atrakcyjności gminy
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Bralinie i Nowej Wsi Książęcej	▪ powierzchnia obiektu przeznaczonego do termomodernizacji (m ²)	▪ zabezpieczenie budynku	▪ obniżenie kosztu utrzymania budynku (zł)
Budowa ulic: Zielonej, 21 stycznia, Błotnej, Kwiatowej, Krótkiej, Dirbachów, Piłsudskiego i dróg gminnych	▪ długość wybudowanych dróg (km) ▪ długość zmodernizowanych dróg (km) ▪ długość	▪ skrócenie czasu dojazdu (minuty) ▪ zwiększenie komfortu przejazdu (mniejsza liczba zażaleń)	▪ nakłady na bieżące utrzymanie dróg – naprawy nawierzchni oraz utrzymanie chodników i szlaków pieszo – jezdnych (zł) ▪ ilość nowych

	wybudowanych chodników (km) ▪ długość wybudowanych ciągów pieszo – jezdnych (km)		inwestycji – wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy (szt.) ▪ poprawa bezpieczeństwa na drogach gminnych
Odrestaurowanie zabytkowej ulicy 3-Maja w Bralinie	▪ długość odnowionej ulicy (km)	▪ liczba osób korzystających z przejazdu ulicą 3-Maja (os.) ▪ liczba turystów odwiedzających zabytkową ulicę (os.) ▪ zachowanie dziedzictwa narodowego	▪ wzrost atrakcyjności gminy pod względem turystycznym
Adaptacja kościoła poewangelickiego w Bralinie na budynek kulturalno – edukacyjny z biblioteką	▪ liczba i powierzchnia zaadoptowanych pomieszczeń (szt. i m ²)	▪ liczba osób korzystających z obiektu (os.) ▪ zwiększenie dostępności do nauki i kultury (os.)	▪ wzrost świadomości społecznej mieszkańców gminy ▪ integracja społeczności lokalnej
Kanalizacja ul. Leśnej w Bralinie, Taboru Małego, Taboru Wielkiego i Goli	▪ długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (km)	▪ liczba gospodarstw domowych/budynków w podłączonych do kanalizacji sanitarnej (szt.)	▪ poprawa stanu środowiska ▪ ilość oczyszczonych ścieków (m ³) ▪ poprawa stanu środowiska naturalnego ▪ klasa czystości wód ▪ wzrost atrakcyjności gminy
Program przydomowych oczyszczalni ścieków dla pozostałej części gminy nie przewidzianej kanalizowaniem	▪ liczba powstałych przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.)	▪ liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków (os.)	▪ poprawa stanu czystości zbiorników wodnych, pól, łąk i gleb ▪ ilość oczyszczonych ścieków ▪ wzrost atrakcyjności miejscowości ▪ poprawa stanu środowiska
Tworzenie centrum miejscowości Bralin	▪ powierzchnia parkingu (m ²) ▪ długość chodnika (km) ▪ wielkość placu zabaw dla dzieci (m ²)	▪ liczba użytkowników parkingu (os.) ▪ liczba użytkowników chodnika (os.) ▪ liczba dzieci korzystających z placu zabaw (os.)	▪ poprawa komunikacji wewnątrz gminy ▪ poprawa bezpieczeństwa mieszkańców ▪ miejsce zabaw dla dzieci
Rozbudowa Domu	▪ powierzchnia rozbudowy obiektu	▪ liczba osób korzystających z obiektu	▪ aspekt integracyjny

Ludowego w Mielęcinie	(m ²) liczba pomieszczeń (szt.)	(os.) ▪ liczba turystów odwiedzających Dom Ludowy	(os.) ▪ wzrost atrakcyjności gminy pod względem turystyki (os.)
Modernizacja oświetlenia ulicznego w Chojęcinie	▪ liczba lamp (szt.)	▪ liczba osób korzystających z oświetlonych odcinków drogi	▪ wzrost poczucie bezpieczeństwa mieszkańców ▪ opłaty za oświetlenie (zł)
Modernizacja przedszkola „Kwiaty Polskie” w Bralinie	▪ powierzchnia zmodernizowanych obiektów (m ²) ▪ ilość zmodernizowanych pomieszczeń (szt.)	▪ liczba osób korzystających z obiektu (os.) ▪	▪ obniżenie kosztu utrzymania budynku (zł)
Rozbudowa remizy OSP w Bralinie	▪ powierzchnia rozbudowy obiektu (m ²) ▪ liczba pomieszczeń (szt.)	▪ liczba korzystających z obiektu (os.)	▪ aspekt integracyjny – liczba osób zaangażowanych w działania hufca OSP (os.)

12. Powiązanie projektu z celami strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju gminy / powiatu / województwa

Każda jednostka samorządu terytorialnego ma ustawowo określone zadania, funkcje oraz zakres kompetencji. Jednak sposób ich realizacji, cele i priorytety określa sama, co ma wyraz w odpowiednich programach uchwalanych przez Radę.

Przy opracowywaniu Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bralin uwzględnione zostały już istniejące i zatwierdzone dokumenty, takie jak:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bralin
- Strategia Rozwoju Gminy Bralin na lata 2000 – 2010
- Strategia Rozwoju Powiatu Kępińskiego do 2010 roku
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Bralin
- Plan Ochrony Środowiska dla Gminy Bralin

Przyjęte w Strategii Gminy Bralin obszary strategiczne i wynikające z nich cele zgodne są z założeniami **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007 - 2013** (w szczególności z priorytetem II: „Infrastruktura komunikacyjna”, priorytetem III: „Środowisko przyrodnicze” oraz priorytetem V: „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego”. Oznacza to, że przyjmując Strategię Gmina Bralin, przy odpowiednio przygotowanych projektach i wnioskach, może liczyć na wsparcie zarówno władz wojewódzkich, jak i instytucji zarządzających funduszami Unii Europejskiej.

13. Plan finansowy na lata 2007 – 2013 i na następne lata

Dochody Gminy Bralin składają się z podatków i opłat, dochodów z majątku, subwencji ogólnych, dotacji celowych na realizację zadań zleconych, wpływów z samo opodatkowania mieszkańców, spadków i innych przychodów. Średnie roczne dochody gminy kształtują w granicach około 9 297 401 zł. W latach 2003 – 2006 dochody gminy objęły kwotę 37 189 605 zł. Wydatki w analogicznym okresie wyniosły 37 768 450 zł. Deficyt budżetowy w wysokości 578 845 zł został pokryty kredytami i pożyczkami.

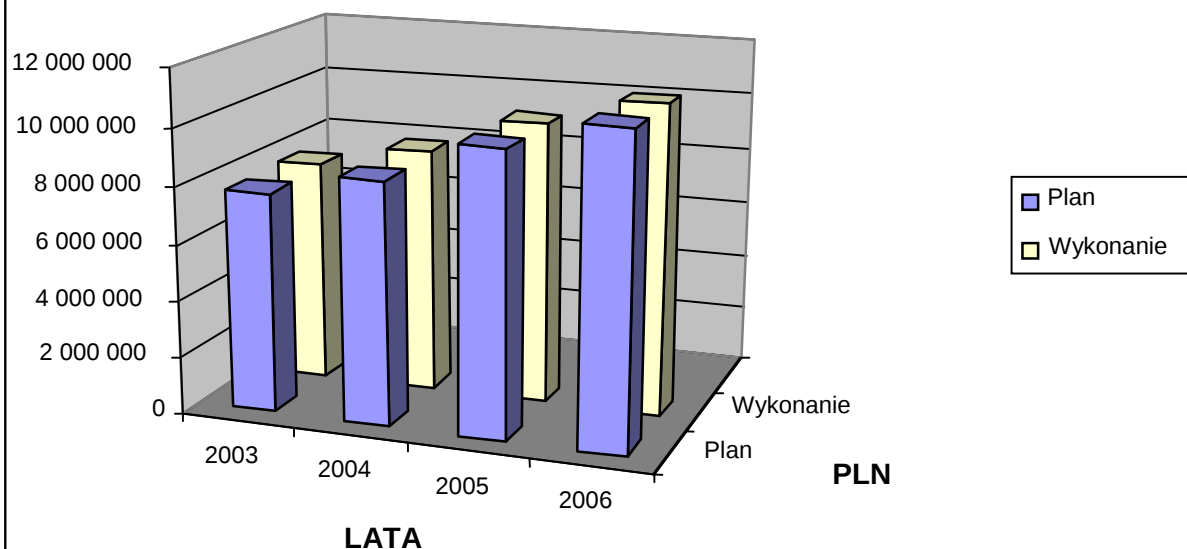
Dochody

Lata		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dochody	<i>Plan</i>	7 726 549	8 493 059	9 901 843	10 861 129	11 690 657,01	12 213 087	12 735 517
	<i>Wykonanie</i>	7 862 993	8 607 229	9 870 825	10 848 558,06	11 381 694	11 914 830	12 447 966
Wykonanie dochodów w stosunku do planu		101,77%	101,30%	99,70 %	99,90 %	97,36%	97,56%	97,74%
Procentowy wzrost przychodów do roku poprzedniego		-	109,47%	114,68%	109,91%	104,91%	104,68%	104,47%
Lata		2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Dochody	<i>Plan</i>	13 257 947	13 780 377	14 302 807	14 825 237	15 347 667	15 870 097	
	<i>Wykonanie</i>	12 981 102	13 514 238	14 047 374	14 580 510	15 113 646	15 646 782	
Wykonanie dochodów w stosunku do planu		97,91%	98,07%	98,21%	98,35%	98,47%	98,59%	
Procentowy wzrost przychodów do roku poprzedniego		104,28%	104,11%	103,94%	103,80%	103,66%	103,53%	

Źródło: Dane uzyskane z Gminy Bralin

Analiza planowanych i zrealizowanych dochodów za lata 2003 - 2006

Analizując wykonanie dochodów w latach 2003 – 2006 widzimy wzrost średnio o około 11,35%. Przyjmuje się założenie, że dochody w następnych latach będą rosły średnio o 4,15%. Wynik ten spowodowany jest wzrostem działań inwestycyjnych finansowanych dotacjami i kredytami, ale także wzrostem dochodów mieszkańców.

Wzrost dochodów pozwoli na realizację planowanych inwestycji i może stanowić wkład własny w realizacji zadań.

Wzrost dochodów przyczynia się do uzyskiwanych nadwyżek finansowych, co świadczy o gospodarności Gminy Bralin.

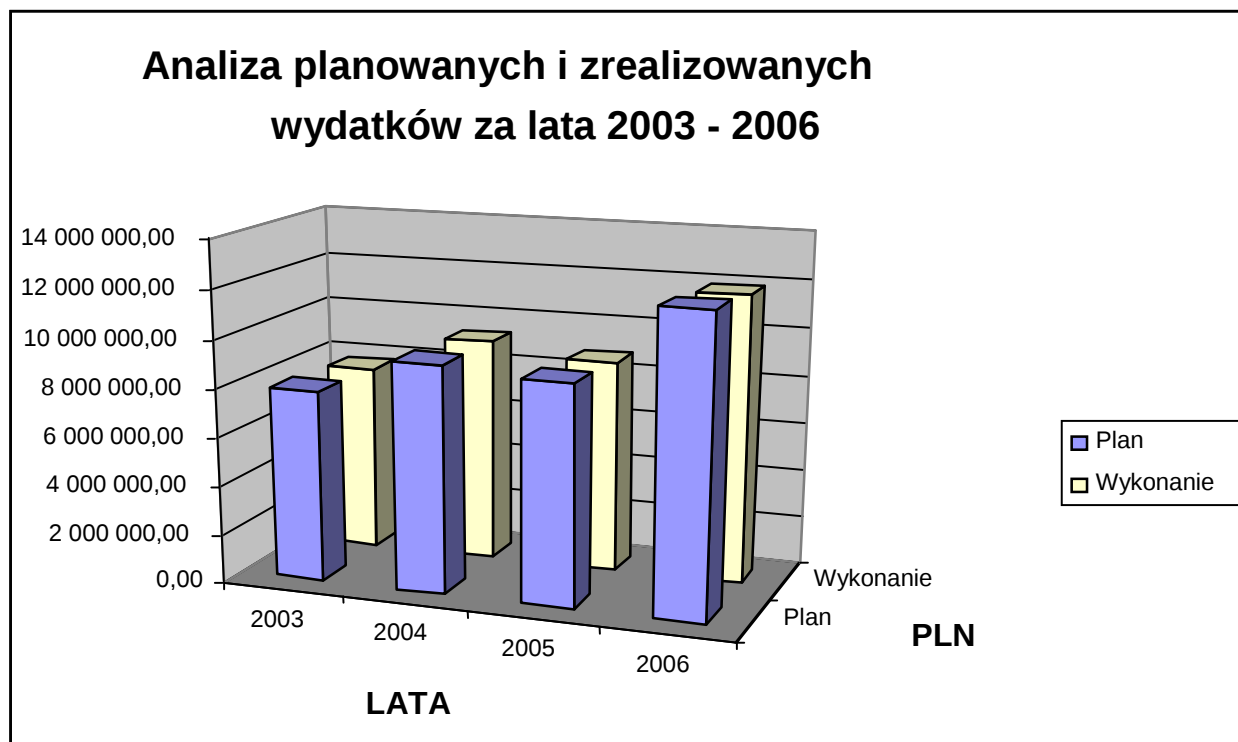
Wydatki

Lata		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Wydatki	<i>Plan</i>	7 922 625,82	9 388 897	9 108 840	12 238 213,65	12 760 638,27	13 120 270	13 479 902

	Wykonani e	7 768 432	9 295 019	8 808 338	11 896 661,45	12 338 971	12 781 281	13 223 591
Wykonanie wydatków w stosunku do planu		98,10%	99%	96,70 %	97,20 %	96,70%	97,42%	98,10%
Procentowy wzrost wydatków do roku poprzedniego		-	119,65%	94,76%	135,06%	103,72%	103,58%	103,46%
Lata		2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Wydatki	Plan	14 019 534	14 379 166	14 738 798	15 098 430	15 458 062	15 817 694	
	Wykonani e	13 665 901	14 108 211	14 550 521	14 992 831	15 435 141	15 877 451	
Wykonanie wydatków w stosunku do planu		97,48%	98,12%	98,72%	99,30%	99,85%	100,38%	
Procentowy wzrost wydatków do roku poprzedniego		103,34%	103,24%	103,14%	103,04%	102,95%	102,87%	

Źródło: Dane uzyskane z Gminy Bralin

Analizując wydatki za lata 2003-2006 widzimy wzrost średnio o 16,49%.

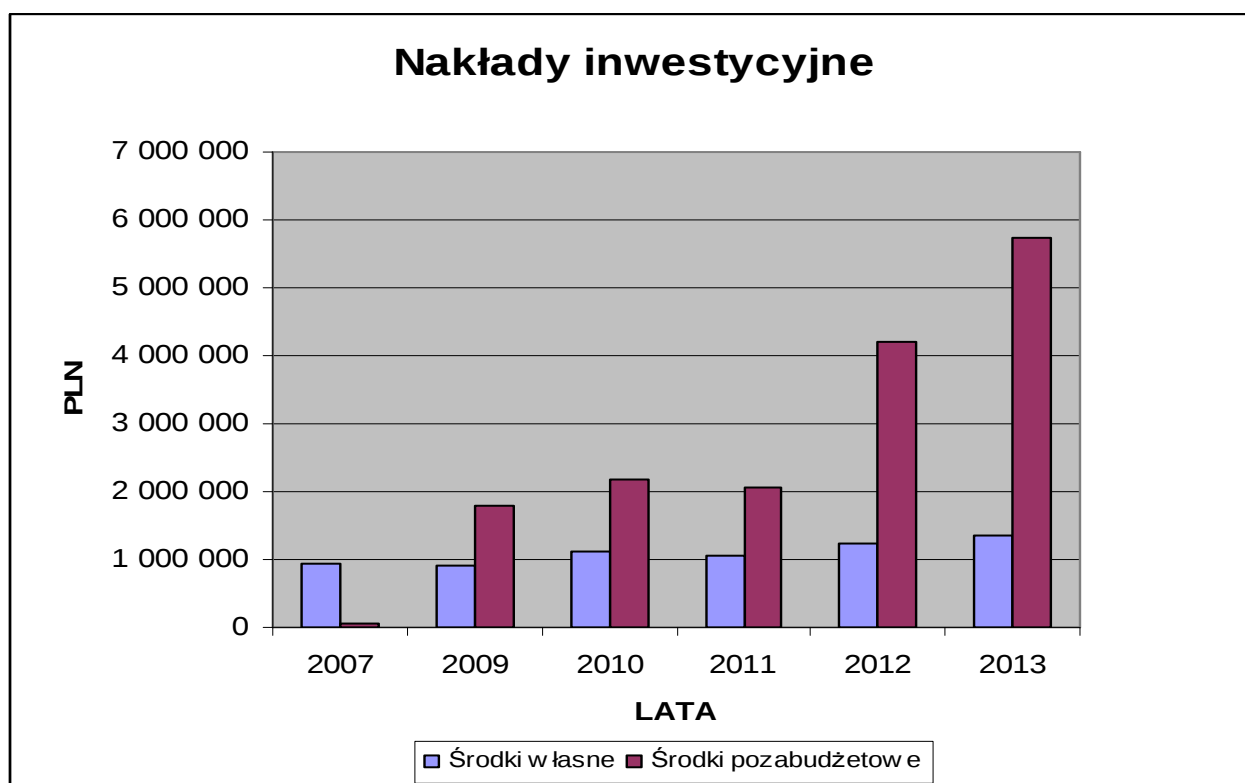
Biorąc pod uwagę to, iż analiza przychodów i kosztów za lata 2000-2003 wykazuje szybszy wzrost kosztów, należy utrzymać dyscyplinę budżetową i w związku z tym przyjęto w planie wzrost wydatków na lata kolejne średnio o 3,26% analogicznie do wzrostu dochodów. Utrzymanie wydatków na powyższym poziomie pozwoli na zmniejszanie deficytu budżetu i realizację zamierzeń inwestycyjnych. Z powyższej analizy wynika, iż wydatki stopniowo rosną, co świadczy o gospodarności gminy.

Wolne środki

Lata	2003	2004	2005	2006
<i>Wolne środki</i>	259 877	290 638	208 047	322 400

Nakłady inwestycyjne

Lata	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Środki własne</i>	1 017 329	1 947 346	465 957	2 915 766,18	948 000	1 139 000
<i>Środki pozabudżetowe</i>	157 500	772 395	846 514	488 937,66	60 000	2 289 000
Ogółem	1 174 829	2 719 741	1 312 471	3 404 703,84	1 008 000	3 428 000
Lata	2009	2010	2011	2012	2013	
<i>Środki własne</i>	903 000	1 113 000	1 063 000	1 236 000	1 363 000	
<i>Środki pozabudżetowe</i>	1 780 000	2 172 000	2 054 000	4 203 000	5 736 000	
Ogółem	2 683 000	3 285 000	3 117 000	5 439 000	7 099 000	

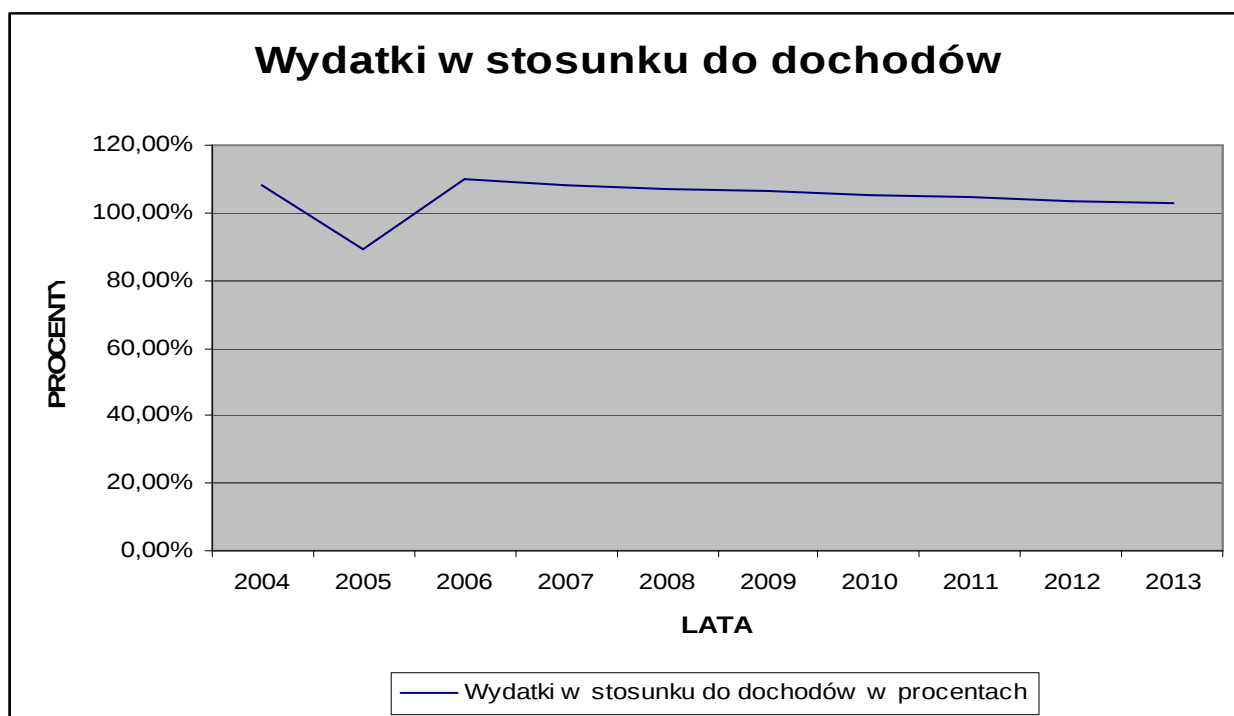

Nakłady inwestycyjne stanowią ważną pozycję budżetu gminy i z tego powodu

w latach 2007-2015 prognozuje się znaczny wzrost przychodów i rozchodów. W latach 2003 – 2006 udział nakładów inwestycyjnych do ogółu wydatków wyniósł 8 611 744,84 zł., co stanowi 22,80 %.

Analiza finansowa wykazuje dużą gospodarność gminy, dlatego też planowane projekty i zadania inwestycyjne będą realizowane w poszczególnych latach na podstawie przygotowanych projektów i wniosków z pomocą i wsparciem zarówno władz wojewódzkich, jak i instytucji zarządzających funduszami Unii Europejskiej.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Wydatki w stosunku do dochodów w procentach	107,99%	89,24%	109,66%	108,41%	107,27%	106,23%
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki w stosunku do dochodów w procentach	105,28%	104,40%	103,58%	102,83%	102,13%	101,47%

Stopniowy spadek procentowy wydatków w stosunku do dochodów w latach 2007 – 2015 pokazuje zwiększenie dochodów lub zmniejszenie obciążenia wydatkami.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Różnica proc. przyrostu dochodów i proc. przyrostu wydatków	-10,18%	19,92%	-25,16%	1,19%	1,10%	1,01%
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Różnica proc. przyrostu dochodów i proc. przyrostu wydatków	0,94%	0,87%	0,80%	0,76%	0,71%	0,66%

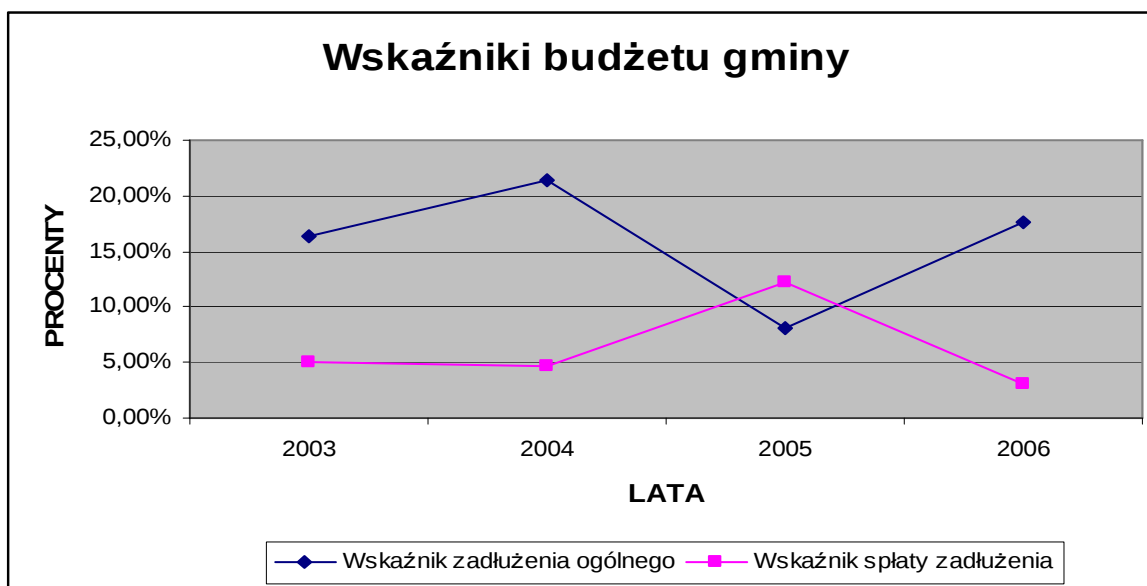
Stan zadłużenia

Lata	2003	2004	2005	2006
<i>Zaciągnięte kredyty i pożyczki</i>	1 287 000	1 847 200	801 150	1 908 750
<i>Splata</i>	393 800	403 800	1 201 050	322 400

Analizując zadłużenie Gminy Bralin za lata 2003 – 2006 widzimy stopniowy wzrost zaciąganych kredytów i pożyczek, z których Gmina finansuje realizację inwestycji m. in. budowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Bralinie, budowę dróg wiejskich, modernizację ogrzewania w Szkole Podstawowej w Bralinie, budowę kanalizacji w Bralinie, budowę boiska wielofunkcyjnego, budowę Gimnazjum w Bralinie.

Analiza wskaźnikowa budżetu gminy

Wyszczególnienie	Wartość wskaźnika w latach				Uwagi
	2003	2004	2005	2006	
<i>Wskaźnik płynności bieżącej</i>	0,70	0,46	1,07	0,60	W przypadku gminy wskaźnik bieżącej płynności wynosi 0,46 – 1,07 czyli jest zadowalający. Z wysokości wskaźnika płynności bieżącej wynika, że w roku 2005 gmina spłacała swoje zobowiązania, gdyż kształtuje się w przedziale 1. Natomiast w latach 2003, 2004 i 2006 niższy poziom wskaźnika od jedności informuje o tym, że zobowiązania bieżące finansowały nie tylko aktywa obrotowe, ale również aktywa trwałe.
<i>Wskaźnik zadłużenia ogólnego</i>	16,37 %	21,46 %	8,12 %	17,59 %	Wskaźnik informuje o wielkości zadłużenia ogółem gminy. Należy stwierdzić, że wskaźnik zadłużenia kształtuje się na umiarkowanym poziomie, co skutkuje umiarkowanym poziomem ryzyka finansowego, gmina nie powinna stracić zdolności do obsługi zobowiązań.
<i>Wskaźnik spłaty zadłużenia</i>	5,01%	4,69%	12,17 %	2,97%	Wskaźnik informuje o wielkości obciążenia budżetu spłatą długu gminy. Należy stwierdzić, że wskaźnik spłaty zadłużenia kształtuje się na umiarkowanym poziomie.

Analiza finansowa wykazuje gospodarność gminy, dlatego też planowane projekty

i zadania inwestycyjne będą realizowane w poszczególnych latach na podstawie przygotowanych projektów i wniosków z pomocą i wsparciem zarówno władz wojewódzkich, jak i instytucji zarządzających funduszami Unii Europejskiej.

W realizacji Planu Rozwoju Lokalnego przyjęto model finansowania inwestycji, zakładający pokrycie wydatków inwestycyjnych ze środków własnych, pozostawiając kredyty i pożyczki jako ewentualne zabezpieczenie na wypadek zachwiania budżetu. Na realizację zadań inwestycyjnych znacząco wpływających na rozwój gminy, których wartość przekracza możliwości finansowe budżetu przyjęto zasadę ubiegania się o dotacje pochodzące ze źródeł zewnętrznych w szczególności funduszy strukturalnych. W budżecie gminy na te inwestycje zostanie zagwarantowany wkład własny.

Przy realizacji zadań, priorytetowo powinny być potraktowane działania przynoszące zwiększenie wpływów do budżetu, przy zachowaniu dyscypliny budżetu w stosunku do wydatków. Realizacja inwestycji zapewni rozwój Gminy Bralin w wielu kierunkach.

14. Wdrażanie, monitorowanie i ocena

Instytucją odpowiedzialną za poprawne wdrażanie i monitorowanie Planu Rozwoju Lokalnego jest Urząd Gminy Bralin. Koordynacją działań związanych z wdrażaniem i monitorowaniem PRL zajmować się będzie Zespół Zadaniowy ds. Rozwoju Lokalnego, powołany zarządzeniem Wójta. Spotkania Zespołu odbywać będą się nie rzadziej niż raz na kwartał, zaś osoby lub jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów będą zobligowane, by składać raporty kwartalne.

Zespół będzie monitorować przygotowywanie i realizowanie zadań, sprawdzać skuteczność, zgodność z założeniami i celami projektu. Do zadań Zespołu należeć będzie:

- ocena harmonogramu przygotowania zadań - inwestycji (kontrola realności wytyczonych terminów, prawidłowości przygotowania niezbędnej dokumentacji, przygotowania zabezpieczenia finansowego, kadrowego dla dotrzymania terminów);
- monitorowanie terminowości realizacji zadań (zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania i przebiegu realizacji zadań wynikających z Planu - raporty kwartalne lub częstsze);
- zapobieganie i eliminowanie opóźnień w realizacji planu (wizyty kontrolne, analiza dokumentów projektowych, inwestycyjnych itp.);
- sprawdzanie zgodności sposobów realizacji planu z odpowiednimi dokumentami np. prawem zamówień publicznych;
- przyjmowanie wniosków i wprowadzanie do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Bralin nowych zadań inwestycyjnych.
- przygotowywanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu i przedstawianie corocznie Radzie Gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego będzie w miarę potrzeb uaktualniany raz na rok, przed przyjęciem budżetu (na jednej sesji można jednocześnie zdać sprawozdanie z realizacji planu i uzasadnić jego korekty).

Sprawozdanie oceniające realizację poszczególnych projektów, po zaakceptowaniu przez Zespół Zadaniowy ds. Rozwoju Lokalnego, będzie przedstawiane do informacji Radzie Gminy.

15. Plan komunikacji społecznej

Pod pojęciem Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego (PRL) rozumie się wszystkie działania mające na celu informowanie o pracach nad PRL na poszczególnych etapach jego tworzenia i wdrażania. Public Relations (PR) Planu Rozwoju Lokalnego jest niezbędnym narzędziem konsultacji społecznej i promowania przedsięwzięcia. Wspiera monitorowanie prac oraz realizację planu. Zachęca nie tylko do poparcia projektu, ale współudziału w jego tworzeniu i wdrażaniu.

W myśl zasady, że "Społeczeństwo powinno być informowane" - kreowanie, przyjęcie i wdrożenie Planu Rozwoju Lokalnego zawsze musi się mieć swoje odzwierciedlenie w planowej polityce informacyjnej samorządu. Nie chodzi wyłącznie o funkcję informacyjną, ale także „nawiązanie stosunków dla powszechnego dobra". Takim dobrem jest niewątpliwie Plan Rozwoju Lokalnego, o ile jest konsultowany społecznie i odzwierciedla faktyczne potrzeby wspólnoty, wskazując jednocześnie sposoby ich zaspokojenia.

Proponowanymi instrumentami Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego są:

- informacje dla prasy
- artykuł sponsorowane
- konferencje prasowe
- przemówienia
- sprostowania i listy do redakcji
- obsługa korespondencji
- obsługa i informacja telefoniczna
- wywiady telewizyjne i radiowe
- sprawozdania
- spotkania z mieszkańcami

Zadania te realizuje osoba odpowiedzialna w samorządzie za kontakty z mediami przy aktywnym udziale i zaangażowaniu władzy wykonawczej, a wszelkie kwestie problemowe są konsultowane z osobami przygotowującymi PRL.

16. Spis tabel

- Tab. 1 – Podział środków z WRPO na lata 2007 – 2013
- Tab. 2 – Złoża geologiczne w gminie Bralin
- Tab. 3 – Wykaz czynnych ujęć wód podziemnych na terenie Gminy Bralin
- Tab. 4 – Charakterystyka istniejącej na terenie gminy Bralin oczyszczalni ścieków
- Tab. 5 – Kanalizacja i gospodarka ściekowa
- Tab. 6 – Gospodarka odpadami w latach 2004 – 2006
- Tab. 7 – Długość dróg w gminie Bralin
- Tab. 8 – Wykaz dróg w gminie Bralin
- Tab. 9 – Budynki w Gminie Bralin – kotły wspólne
- Tab. 10 – Podmioty gospodarcze według sektorów własności
- Tab. 11 – Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną wg wybranych działów
- Tab. 12 – Pracujący według sektorów własności
- Tab. 13 – Liczba zatrudnionych w podziale na wybrane sektory
- Tab. 14 - Powierzchnia gruntów rolnych wg form własności
- Tab. 15 - Użytki rolne wg klas
- Tab. 16 – Struktura użytków rolnych i stan melioracji
- Tab. 17 – Struktura zasiewów
- Tab. 18 – Zwierzęta gospodarskie
- Tab. 19 – Charakterystyka gospodarstw rolnych wg powierzchni
- Tab. 20 – Gospodarstwa rolne wg prowadzonej działalności
- Tab. 21 – Liczba ludności na terenie poszczególnych sołectw
- Tab. 22 – Struktura ludności według płci i wieku
- Tab. 23 – Struktura ludności według wykształcenia
- Tab. 24 – Struktura ekonomiczna ludności
- Tab. 25 – Ruch naturalny ludności w latach 2003 – 2006
- Tab. 26 – Struktura bezrobocia w latach 2003 – 2006
- Tab. 27 – Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia
- Tab. 28 – Bezrobotni w poszczególnych gminach w powiecie kępińskim

Tab. 29 – Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy

Tab. 30 – Liczba bezrobotnych w Gminie Bralin, powiecie kępińskim oraz udział procentowy Gminy do Powiatu

Tab. 31 – Liczba osób zaktywizowanych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w okresie od stycznia do września 2007 r.

Tab. 32 – Osoby niepełnosprawne według płci, ekonomicznych grup wieku, poziomu wykształcenia oraz aktywności ekonomicznej

17. Spis rysunków

Rys. 1 – Lokalizacja Gminy Bralin na mapie Polski

Rys. 2 – Położenie gminy Bralin w województwie wielkopolskim

Rys. 3 – Mapa sołectw Gminy Bralin

Rys. 3 – Powiat kępiński

Rys. 4 – Średnia roczna temperatura powietrza w województwie wielkopolskim

Rys. 5 – Przyrost długości sieci kanalizacyjnej

Rys. 6 – Graficzne przedstawienie podziału według sektorów własności

Rys. 7 – Graficzne przedstawienie liczby zgonów, urodzeń oraz współczynnika przyrostu naturalnego

Rys. 8 – Zilustrowanie wskaźnika napływu oraz odpływu ludności z terenu Gminy Bralin w latach 2003 – 2006

Rys. 9 – Bezrobocie w latach 1990 – 2007 w Gminie Bralin i powiecie kępińskim

Rys. 10 – Graficzne przedstawienie liczby osób bezrobotnych z podziałem na grupy ryzyka

18. Bibliografia

- 1) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bralin
- 2) Strategia Rozwoju Gminy Bralin na lata 2000 – 2010
- 3) Strategia Rozwoju Powiatu Kępińskiego do 2010 roku
- 4) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020
- 5) Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2007 – 2013
- 6) Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Bralin
- 7) Plan Ochrony Środowiska dla Gminy Bralin
- 8) Uchwała Nr 266 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i warunków dofinansowania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013
- 9) www.mrr.gov.pl
- 10) www.wielkopolska.mw.gov.pl
- 11) www.um.kepno.pl
- 12) www.gminypolskie.pl
- 13) www.bralin.pl
- 14) www.bralin.com.pl
- 15) www.bralin.nowoczesnagmina.pl
- 16) www.bip.bralin.pl
- 17) www.bip.gov.pl
- 18) www.rachma.org
- 19) www.noclegiw.pl
- 20) www.gddkia.gov.pl